Lublin, dnia 23 czerwca 1930 r.

LUBELSKI

DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr. 21.

DZIAŁ URZĘDOWY.

I.

Rozporządzenia i zarządzenia z mocą obowiązującą.

175 a.

ROZPORZĄDZENIE

Wojewody Lubelskiego z dnia 19 kwietnia 1930 r. o upoważnieniu władz samorządowych do wydawania nakazów karnych.

L. 379/4/Adm./29 r.

Na podstawie art. 45 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno administracyjnem (Dz. Ust. R. P. Nr. 38 poz. 365) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się władze gminne, podległe w poruczonym zakresie działania powiatowym władzom administracji ogólnej, do nakładania kar w formie nakazów karnych do wysokości trzech dni aresztu względnie 50 zł. kary pieniężnej zależnie od rodzaju kary, przewidzianego w wyszczególnionych poniżej przepisach, o ile ze względu na postanowienia powołanego rozporządzenia ściganie tych wykroczeń w drodze nakazów karnych jest dopuszczalne.

§ 2.

Uprawnienie prezydentów miast, burmistrzów i wójtów gmin do wymierzania kar w formie nakazów karnych odnosi się do wykroczeń, przewidzianych:

a) w art. 4 i 6 ustawy z dnia 7.X 1921 roku o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 14.II 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 151) oraz w przepisach, wydanych na jej podstawie jakoto: w §§ 1, 2 i 3 rozp. Ministra Rob. Publ. i Min. Spraw Wewn. z dn. 12.V 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 373) o wymijaniu i wyprzedzaniu na drogach publicznych — w §§ 7, 15, 20—26, 29, 30 i 32 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1924 r. regulującego używanie i ochronę dróg (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 611), zmienionego rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 maja 1925 roku. (Dz. U. R P. Nr. 55, poz. 397) w szczególności za poniżej wymienione przykładowo przekroczenia porządkowe: tamowanie lub utrudnianie ruchu na drogach, zanieczyszczanie drogi, wylewanie nieczystości, szybką jazdę, nieutrzymywanie koni w zaprzęgu na drogach, jazdę i przepędzanie bydła po niewłaściwej stronie jezdni i przy wymijaniu, pozostawianie koni na drogach bez opieki, oraz spanie woźnicy podczas jazdy, jazdę saniami bez dzwonków lub grzechotek, bez dyszla lub hołobli, pozostawienie dzieci na jezdni bez opieki oraz wypuszczanie na drogę zwierząt i ptactwa domowego, przewożenie bez przykrycia, oraz wystawienie wzdłuż drogi przedmiotów, mogących płoszyć zwierzęta pociągowe i bydło, względnie powodować u ludności przestrach lub obrzydzenie, nieposiadanie tabliczek przy wozach, znajdujących się na drogach publicznych, poza obrębem miejsca zamieszkania właściciela, za wyjątkiem osobowych pojazdów, niesłużących do celów zarobkowych, nieoświetlenie pojazdu białem światłem nocą z nastaniem ciemności, nieposiadanie przy rowerze dobrze działającego hamulca i dzwonka a z nastaniem zmroku, — zapalonej latarki o białem świetle, nieposiadanie przez rowerzystów imiennej karty rowerowej, używanie przez rowerzystów podczas jazdy innych sygnałów dźwiękowych prócz dzwonka, używanie podczas jazdy na rowerach pobocznych dróg (burt) w czasie ruchu pieszego, jazdę na rowerach po chodnikach;

b) w art. 7 ust. 3-ci ustawy z dn. 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i w spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 35 z 1922 r. poz. 299): znajdowanie się w stanie nietrzeźwości w miejscu publicznem;

c) w rozporządzeniu z dnia 25 października 1920 r. Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie budowy i utrzymania studni (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 677); niezaopatrzenie studni w wiadro, umocowane na stałe na łańcuchu lub przy żurawiu, niezaopatrzenie studni w szczelne ruchome wieko dla przykrycia otworu studziennego, nieurządzenie podstawy na brzegu cembrowiny dla stawiania wiadra, niewzniesienie cembrowiny ponad powierzchnię gruntu conajmniej na pół mtr. czerpanie wody ze studni kopanych za pomocą naczyń przynoszonych z domu, pranie bielizny i płókanie naczyń bezpośrednio koło studni, nieogrodzenie względnie niezabezpieczenie w inny sposób studni przed dostępem do niej dzieci i zwierząt;

d) w art. 9 ustawy z dnia 19 lipca 1919 roku o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie (Dz. U. R. P. Nr. 63 poz. 372) przekroczenie przepisów tejże ustawy lub rozporządzeń wydanych na jej podstawie;

e) w rozporządzeniu Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 25 lipca 1923 r. w przedmiocie ochrony czystości powietrza w urzędach, biurach, sklepach, magazynach i wszelkich innych pomieszczeniach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 653); brak czystości w biurach, sklepach, magazynach i wszelkich innych pomieszczeniach publicznych za wyjątkiem pomieszczeń urzędów państwowych, plucie na podłogę w tych pomieszczeniach, brak w tych pomieszczeniach przy wejściu słomianki lub innej wycieraczki do obuwia, szatni lub przynajmniej wieszaka na odzież wierzchnią pracowników, a w razie znacznego ruchu interesantów podobnych urządzeń i dla nich, spluwaczki z płynem odkażającym w miejscu widocznem i przystępnem, a nad nią na ścianie przepisanego pouczania, umywalni z mydłem i ręcznikiem, czyszczenie odzieży i obuwia w pomieszczeniach przeznaczonych do pracy, palenie tytoniu w pomieszczeniach przeznaczonych dla niepalących, nieuszczelnienie ścian, podług okien i drzwi i utrzymywanie ich w stanie brudnym, nieodkażanie spluwaczek, nieutrzymywanie pieców i lamp w takim stanie, aby nie wydzielały kopciu i gazów szkodliwych;

f) w art. 6, 8 i 9 rozp. P.R. z dn. 22/III1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 364) tudzież rozp. wydanych na jego

podstawie: otwarcie restauracji, kawiarni, piwiarni, karczem, gospod i t. p. ponad czas we wszystkie dni w tygodniu określony w gminach miejskich i wiejskich przez właściwego Starostę: otwarcie sklepów, zakładów i miejsc zawodowej sprzedaży poza godziną 19-tą wzgl. poza 21 w gminach wiejskich w czasie od 1/IV do 30/IX—w razie zezwolenia na to właściwego Starosty—otwarcie w wigilję Bożego Narodzenia oraz w Wielką Sobotę sklepów, wszelkich miejsc zawodowej sprzedaży oraz zakładów fotograficznych i fryzjerskich poza godz. 18-tą;

g) w ust. 1 i 5 art. 97 (za wyjątkiem ustępu ostatniego art. 57) i w ust. 1 i 2 art. 98 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. (Dz.U.R.P. Nr. 46, poz. 458): nie dopełnienie bez uzasadnionych przyczyn obowiązku zgłoszenia się lub zawiadomienia w sposób i w terminie przewidzianym w art. 24, 25 i 94 t.j. do spisów i list poborowych oraz o każdorazowej zmianie miejsca zamieszkania, przeciwdziałanie należytemu ułożeniu wykazów, spisów, list, przewidzianych w art. 26, niejawienie się na wezwanie władz samorządowych w sprawach wojskowych oraz nieposiadanie z własnej winy otrzymanego wojskowego dokumentu legitymacyjnego, stwierdzającego stosunek do służby wojskowej lub określającego przeznaczenie na wypadek mobilizacji, a wydanego przez komisję poborową lub przez władzę wojskową;

h) w art. 51 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz.U.R.P. Nr. 97, poz. 681): niezgłoszenie domów lub pomieszczeń w terminie i w sposób przepisany, podjęcie jakichkolwiek oszukańczych kroków, ażeby ominąć obowiązki nałożone na właścicieli nieruchomości, administratorów, dozorców, posiadaczy pomieszczeń oraz sublokatorów w myśl art. 26 i 30 tejże ustawy, uniemożliwianie swem postępowaniem spokojnego i prawidłowego zamieszkiwania w wyznaczonych pomieszczeniach w zamiarze zmuszenia uprawnionych do opuszczenia pomieszczenia;

i) w ust. 1 i 3 art. 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 309): niedopełnienie formalności meldunkowych, przewidzianych w tem rozporządzenin lub rozporządzeniach na jego podstawie wydanych, zaniedbania wykonania innych obowiązków, wynikających z tego rozporządzenia lub rozporządzeń na jego podstawie wydanych, wykonywanie ich w sposób nieprzepisany, uchylanie się od wykonania zarządzeń władz opartych na tem rozporządzeniu;

k) w art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 października 1927 r. o dostarczeniu środków przewozowych dla wykonywania budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów (Dz.U.R.P. Nr. 95 poz. 864): uchylania się bez słusznej przyczyny od obowiązku dostarczania środków przewozowych;

l) w art. 399 p. 1 i 2 ustęp 1-szy 401 i 402 rozp. P.R. z dnia 16/II.1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz.U.R.P. Nr. 23, poz. 202): wzniesienie, przebudowa, użytkowanie budynku lub urządzenie albo zniesienie budynku bez pozwolenia wymaganego przez powołane rozporządzenie lub przepisy, wydane na jego podstawie (przepisy miejscowe), niezastosowanie się przy wykonywaniu robót budowlanych do przepisów tego rozporządzenia albo rozporządzenia władz administracyjnych, lub przepisów miejscowych, wydanych na jego podstawie; nieutrzymywanie budynku w stanie dobrym, czysto i porządnie, dopuszczenie, że budynki wskutek zaniedbania zagrażają bezpieczeństwu osób lub publicznemu, oddziaływują szkodliwie na zdrowie mieszkańców lub szpecą ulice i place publiczne; niezastosowanie się do zarządzeń władzy, wydanych w myśl art. 379 i 380 tego rozporządzenia;

m) w art. 7 ustawy z dnia 23 stycznia 1925 r. o nadzorze państwowym nad ogierami i rejestracji klaczy zarodowych (Dz. U. R. P. Nr. 17 poz. 113): odchowywanie cudzych klaczy przez ogiery nieposiadające świadectwa uznania i niepodlegające nadzorowi państwowemu, branie udziału w wyścigach, konkursach i innych próbach koni przez ogiery, posiadające świadectwa uznania i klacze zarodowe oraz ogiery należące do państwowych stad ogierów;

n) w art. 8 ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868): pokrywanie cudzych krów i jałówek buhajem, nieuznanym za odpowiedniego do celów hodowlanych, bez względu na to, czy pokrycie nastąpiło bezpłatnie, czy za opłatą, wspólne pasanie buhaja w wieku powyżej 10 miesięcy, nieuznanego za odpowiedniego do celów hodowlanych, z cudzemi krowami, względnie jałówkami; — najwyższy wymiar grzywny za przekroczenia niniejszej ustawy wynosi 5 zł. a przy powtarzających się przekroczeniach grzywna będzie wymierzana w wysokości do 10 zł. natomiast stosowanie kary bezwzględnego aresztu nie jest dopuszczalne;

o) w postanowieniach art. 20 i 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. N. 77, poz. 673): nie zgłoszenie niezwłocznie wypadków zachorowania zwierząt, jak również wystąpienia u nich objawów, wzbudzających podejrzenie zachorowania na jedną z chorób wymienionych w art. 20, nieodosobnienie zwierząt chorych i podejrzanych od innych zwierząt, które mogłyby ulec danej zarazie, wyprowadzenie takich zwierząt poza obręb swego gospodarstwa, niezabronienie dostępu do miejsc postoju takich zwierząt osobom postronnym z wyjątkiem organów władzy i lekarzy weterynaryjnych: nieprzechowanie zwierząt padłych i zabitych w miejscach odosobnionych i niezachowywanie w związku z tem potrzebnej ostrożności;

p) w ust. 1 i 2 art. 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361): dokonanie uboju zwierzęcia bez poddania go urzędowemu badaniu przed ubojem i uzyskania zezwolenia na ubój, wprowadzenie w obrót mięsa bez uprzedniego zbadania i oznakowania lub mięsa zwierząt zabitych z konieczności bez uprzedniego urzędowego zbadania po uboju i oznakowaniu;

r) w § 1, 2, 3, 4, 5, 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 22 marca 1928 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Komunikacji o zaopatrywaniu zwierząt w świadectwa miejsca pochodzenia i o badaniu zwierząt na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 408): niezaopatrzenia zwierząt w świadectwa miejsca pochodzenia w warunkach wskazanych w tem rozporządzeniu;

s) w art. 60 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 maja 1927 roku o przymusie ubezpieczenia od ognia (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410): niezgłoszenie budowli do ubezpieczenia w terminie i w sposób przepisany art. 22 ust. 1, niezawiadomienie o zmianach, którym uległa budowla pod względem zwiększenia sumy oszacowania stosownie do art. 33, ust. 1 i co do zmiany własności stosownie do art. 34 ust. 2 lub niedoniesienie o przystąpieniu do dokonania zmian w budowli w przypadku, przewidzianym w art. 33 ust. 3, nieudowodnienie w oznaczonym terminie ubezpieczenia budowli w innym zakładzie ubezpieczeniowym stosownie do art. 23 ust. 1 — 3 lub niewypowiedzenie ubezpieczenia stosownie do art. 23 ust. 4 oraz nieprzedstawienie polisy zakładu w którym podwyższono sumę ubezpieczenia, w myśl art. 26 ust. 2 zdanie ostatnie;

t) w rozporządzeniach wykonawczych wydanych przez Wojewodę, oraz zarządzeniach Starostów Powiatowych, w wykonaniu i na podstawie wymienionych powyżej w niniejszem rozporządzeniu przepisów;

u) w rozporządzeniach porządkowych Wojewody wydanych na podstawie pkt. 2 art. 108 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 roku o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86);

§ 3.

Uprawnienie prezydentów miast, burmistrzów i wójtów gmin, w obrębie których są osady, podane w ustępie III powołanego poniżej załącznika, do wymierzania kar w formie nakazów karnych odnosi się do wykroczeń, przewidzianych w §§ 1, 3, 6 — 12 i 15 rozporządzenia Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 10 czerwca 1921 roku (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 346) w przedmiocie utrzymania porządku w domach, na dziedzińcach, chodnikach i jezdniach w gminach miejskich z uwzględnieniem rozporządzenia z dnia 19 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 679) rozciągającego moc obowiązującą powyższych przepisów na osady wymienione w załączniku do § 2 tego rozporządzenia — oraz w rozporządzeniach i regulaminach wydanych na jego podstawie: niezachowanie czystości na jezdniach, chodnikach, ściekach, rynsztokach i rowach przydrożnych, niezachowanie czystości w bramach, sieniach, podwórzach, klatkach schodowych, zejściach do suteryn i piwnic oraz w miejscach przeznaczonych na składanie śmieci i odpadków w budynkach prywatnych, wystawiane w klatkach schodowych kubłów ze śmieciami lub zlewami, zanieczyszczanie klatek schodowych odpadkami domowemi, plwocinami i wydalinami, wyrzucanie śmieci, wylewanie pomyj przez okno lub drzwi na dziedziniec i ulice, zamiatanie śmieci z parapetów i balkonów na ulice, trzepanie garderoby, mebli, dywanów i t. p. w oknach tudzież na balkonach zewnętrznych, zanieczyszczanie wydalinami lub wydzielinami ulic, placów i ogrodów publicznych, dziedzińców, sieni, parków i węgłów domowych, brak zbiornika na śmiecie, zlewu, brak ustępów, przepełnienie zbiorników na śmiecie i dołów kloacznych, brak w podwórzu urządzenia dla trzepania i wietrzenia ubrań, pościeli i t. p. nieprzeprowadzenie dezynfekcji ścieków ulicznych, rynsztoków, ustępów, zlewów, gnojowisk i t. p.

§ 4.

Uprawnienie prezydentów miast oraz burmistrzów do wymierzania kar w formie nakazów karnych odnosi się do wykroczeń przewidzianych:

a) w §§ 4, 5 ust. 2, §§ 7, 8, 10, 12, 13, 14 i 17 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 23 stycznia 1922 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie przepisów sanitarnych dla hoteli, pokojów umeblowanych i pensjonatów (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 78) z mocą nadal obowiązującą na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 marca 1926 r. (Dz.U.R.P. Nr. 23, poz. 142): nieutrzymywanie należytej ciepłoty w pokojach, zajętych przez gości, zastawianie korytarzy meblami, kuframi i t.p. używanie kuchni za mieszkanie lub sypialnię, przechowywanie w kuchni łóżek, pościeli, odzieży i innych sprzętów, nieprzeznaczonych do użytku kuchennego, przechowywanie produktów spożywczych w miejscach niewłaściwych, nieschludne ubranie służby, brak odpowiednich pomieszczeń na dyżury, używanie służby dotkniętej chorobami zakaźnemi, nieudzielenie przybywającemu gościowi czystej bielizny pościelowej wzgl. stołowej (świeżo upranej), nieutrzymywanie pomieszczeń i urządzeń we wzorowym porządku i czystości, brak w pokojach, korytarzach i kuchniach na miejscach widocznych napełnionych wodą spluwaczek, niewywieszenie na widocznem miejscu powołanego rozporządzenia w pomieszczeniach ogólnych i w każdym numerze.

b) w §§ 3 — 12 i 14 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 6 marca 1922 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o przepisach sanitarnych dla zakładów fryzjerskich i golarskich (Dz.U.R.P. Nr. 40, poz. 337), z mocą nadal obowiązującą na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 kwietnia 1926 r. (Dz.U.R.P. Nr. 42, poz. 261): nieutrzymywanie należytej czystości i porządku pomieszczeń fryzjerskich i golarskich, tudzież przyrządów i narzędzi, brak odpowiedniego urządzenia wewnętrznego, w szczególności dostatecznej ilości czystej bielizny, nieodkażanie instrumentów przed każdem użyciem, przechowywanie narzędzi w kieszeniach, pozostawienie ich na stołach, nieschludne i nieprzepisowe ubranie pracowników, używanie przy czynnościach brudnych prześcieradeł, ręczników i serwetek, nieumieszczenie w zakładzie nakazanych napisów, nieumieszczenie powołanego rozporządzenia w miejscu dostępnem i widocznem;

c) w §§ 12, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 31, 33, 39, 41, 55 rozporządzenia Wojewody Lubelskiego z dn. 5 grudnia 1925 r. L. 11018/II w sprawie ruchu ulicznego w miastach Województwa Lubelskiego (Dz. Woj. z r. 1926 Nr. 1 poz. 2); używanie do krążenia po mieście pojazdów, przeznaczonych do przewozu artykułów spożywczych lub przedmiotów szkodliwych, bądź niebezpiecznych dla otoczenia bez uzyskania pozwolenia właściwych władz, używanie do krążenia po mieście pojazdów, których pomiary przekraczają normy przepisowe, tamowanie ruchu z powodu przeciążenia zwierząt pociągowych (przeładowanie pojazdu, niedostateczne zabezpieczenie ładunku, niedostateczne przymocowanie przedmiotów mogących spowodować niepotrzebnie hałas, nienależyte zabezpieczenie przedmiotów wydzielających w czasie ruchu pojazdu pył lub kurz, nieprzy-

wiązanie zwierząt idących luzem, do pojazdu z tyłu, używanie do zaprzęgu zwierząt chorych, okaleczonych, używanie uprzęży w stanie uniemożliwiającym w każdym wypadku kierowanie pojazdem, pozostawienie pojazdów zaprzężonych na ulicy bez dozoru, pozostawienie pojazdów bez zaprzęgu na ulicy bez zezwolenia policji tudzież bez odpowiedniego zabezpieczenia i oświetlenia z zapadnięciem zmroku, niezaopatrzenie pojazdów osobowych (na resorach) w latarnie umieszczone po obu jego stronach, a towarowych pojazdów w 1 latarnię umieszczoną z lewej strony, jazda rowerami niezaopatrzonemi w sprawnie działające hamulce, latarkę o bezbarwnem świetle na przodzie i przyrząd sygnałowy (dzwonek), w tabliczkę z numerem (rejestr) umieszczoną z tyłu niczem niezasłoniętą, powożenie pojazdami konnemi lub jazda na rowerach przez osoby poniżej lat 16-tu, nieostrzeganie pieszych, oraz innych powożących przez kierowców rowerów za pomocą specjalnych sygnałów, a przez powożących pojazdami konnemi za pomocą głosu, niezwolnienie biegu pojazdu lub zatrzymanie go w razie, gdy ostrzeżenie takie nie wystarczy; wypuszczenie przez powożących w czasie jazdy, z rąk lejcy (cugli), a przez rowerzystów — kierownika, tamowanie ruchu na ulicach z powodu niewłaściwego zachowania się, niestosowanie się do zarządzeń i wskazówek funkcjonarjuszy policji, oraz do znaków stałych i napisów regulujących ruch, jazda na jezdni i chodzenie na chodnikach po niewłaściwej stronie, przejechanie na lewą stronę jezdni w sposób nieprzepisowy, przecinanie pochodów, pozostawianie na ulicy dzieci poniżej wieku szkolnego i osób chorych umysłowo, urządzanie wyścigów pojazdów i osób, zabaw i gier, czepianie się oraz wskakiwanie i wyskakiwanie z pojazdów, będących w ruchu, niezaopatrzenie w kagańce zwierząt kąsających, używanie do zaprzęgów zwierząt narownych, płochliwych i bijących, niezachowanie odpowiednich środków ostrożności przy prowadzeniu ich luzem, nieprowadzenie psów na smyczy, używanie przez pieszych jezdni poza wypadkiem przechodzenia na drugą stronę ulicy, przebieganie przez jezdnię, tamowanie ruchu na chodnikach przez zatrzymywanie się w miejscach nieodpowiednich, oczekiwanie na autobus na jezdni, chodzenie grupami więcej jak po 3 osoby obok siebie, trzymanie się pod rękę 3 osób, idących obok siebie, chodzenie na wąskich chodnikach więcej niż 2 osób obok siebie, noszenie lasek, parasoli i t. p. w sposób przeszkadzający innym, korzystanie z chodnika przez osoby, niosące ciężary, oraz osoby w ubraniach plamiących, w razie dużego ruchu pieszego; stanie i chodzenie wzdłuż jezdni, zajmowanie niewłaściwego miejsca na jezdni przez pojazdy, posuwające się wolno, pojazdy szybsze i samochody osobowe i motocykle; posuwanie się pojazdów z niedozwoloną szybkością, zajeżdżanie drogi,-nieprawidłowe wyprzedzanie jadącego, nieprawidłowe skręcanie, niestosowanie się do przepisów o pierwszeństwie drogi na skrzyżowaniu ulic, nieuprzedzenie o zamiarze zatrzymania się, zwolnienia jazdy lub skręcenia na lewo, nieusunięcie pojazdu unieruchomionego, pozostawienie tymczasowe pojazdów lub ich ładunku na ulicy bez zezwolenia policji, niezapalenie latarń przy pojazdach z zapadnięciem zmroku, niestosowanie się do zarządzeń i wskazówek funkcjonarjuszów policji regulujących ruch kołowy.

§ 5.

Z zakresu właściwości władz gminnych wyłącza się wykroczenia, wymienione wyżej w §§ 2, 3 i 4 o ile popełnione zostały one przez:

a) osoby duchowne wszystkich uznanych przez Państwo wyznań;

b) sędziów,

c) cudzoziemców, korzystających w myśl prawa międzynarodowego z prawa zakrajowości,

d) funkcjonarjuszów państwowych,

e) wojskowych, pozostających w służbie czynnej.

§ 6.

Nałożenie kary w formie nakazu karnego może nastąpić tylko na podstawie doniesienia organów gminnych, organów Policji Państwowych i innych władz lub organów urzędowych, opartego na ich własnem spostrzeżeniu.

§ 7.

Przeciw nakazowi karnemu wydanemu przez władzę gminną można w przeciągu dni 7-miu po doręczeniu nakazu wnieść sprzeciw pisemny lub ustny do władzy, która nakaz wydała. W przeciwnym razie nakaz staje się prawomocny.

Sprzeciw wniesiony w terminie spóźnionym odrzuci władza, która nakaz wydała. W tym wypadku można w ciągu trzech dni od zawiadomienia o odrzuceniu sprzeciwu złożyć u władzy gminnej żądanie skierowania sprawy do Sądu Okręgowego, celem rozpatrzenia zasadności odmowy. Żądanie to można złożyć też wprost do Sądu Okręgowego.

W razie wniesienia sprzeciwu w terminie lub przywrócenia terminu, powiatowa władza administracji ogólnej przeprowadza zwyczajne postępowanie karno-administracyjne.

§ 8.

Wymierzone w drodze nakazów karnych grzywny, o ile szczególne ustawy nie stanowią inaczej, przypadają na rzecz gminy i mają być użyte na cele opieki społecznej.

Postanowienia ustępu pierwszego nie mają zastosowania wówczas, gdy orzeczenie karne wydaje powiatowa władza administracji ogólnej na skutek sprzeciwu, przewidzianego w § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 9.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Wojewody Lubelskiego z dnia 31 lipca 1928 r. L. 5431/Adm. w sprawie upoważnienia burmistrzów i wójtów gmin do karania w drodze nakazów karnych (Lub. Dz. Woj. Nr. 27, poz. 252), z dnia 31 sierpnia 1928 r. L. 6510/Adm. w sprawie upoważnienia Prezydentów m. Lublina, Siedlec i Chełma do nakładania kar w drodze nakazów karnych (Lub. Dz. Woj. Nr. 30, poz. 278), z dnia 17 września 1928 r. L. 6770/Adm. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej rozporządzenia z dnia 31 lipca 1928 r. L. 5431/Adm. (Lub. Dz. Woj. Nr. 31 poz. 289), z dnia 14 listopada 1928 r. L. 7425/Adm. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej rozporządzenia z dnia 31 sierpnia 1928 r. L. 6510/Adm. i z dnia 11 lutego 1929 r. L. 98/Adm. w sprawie upoważnienia burmistrzów i wójtów gmin oraz prezydentów m. Lublina, Siedlec i Chełma do nakładania kar w drodze nakazów karnych (Lub. Dz. Woj. Nr. 4 poz. 40).

Lublin, dnia 20 czerwca 1930 r.

Wojewoda Lubelski

(—) *A. Remiszewski.*

175b.

Pismo okólne

Wojewody Lubelskiego do wszystkich Panów Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego Pana Kierownika Zarządu m. Lublina oraz Panów Prezydentów m. Siedlec i Chełma *w sprawie upoważnienia władz samorządowych do wydawania nakazów karnych.*

L. 379/4/Adm./29 r.

W związku z powyższem rozporządzeniem podaję poniższe wyjaśnienia do wiadomości i zastosowania. Celem wydania tego rozporządzenia jest ujęcie w jednolitą całość wszystkich dotychczas odrębnie udzielonych przezemnie poszczególnym Prezydentom miast wydzielonych oraz burmistrzom i wójtom gmin szczegółowych upoważnień do wydawania nakazów karnych. To też wszystkie te poprzednio wydane rozporządzenia wyszczególnione w § 9 obecnie ogłoszonego rozporządzenia zostały uchylone.

Zwracam przytem szczególną uwagę na ten moment, że rozporządzenie obecne bądź niektóre uprawnienia usuwa z pod dotychczasowej kompetencji władz samorządowych, bądź też przyznaje szereg nowych uprawnień w poprzednich rozporządzeniach nie uwzględnionych, oraz ułatwiania ich stosowanie przez taksatywne wyliczenie karalnych czynów.

A. W szczególności zostały pominięte następujące rozporządzenia:

1) Min. Rob. Publ. i Min. Spr. Wewn. wydane w porozumieniu z Min. Spr. Wojsk. z dn. 27.I 1928 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 396),

2) Rady Ministrów z dnia 11.I 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5 poz. 36) o tępieniu nadużyć handlu pośredniczącego przedmiotami powszedniego użytku;

3) Min. Spr. Wewn. z dn. 20.II 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 139) w sprawie obowiązku posiadaczy przedsiębiorstw sprzedaży ujawnienia cen przedmiotów powszedniego użytku i sporządzenia faktór przy zawieraniu interesów i przedstawiania ich na żądanie władzy z wyjątkiem ujawnienia cen mąki i pieczywa oraz mięsa i przetworów mięsnych;

4) Prezydenta R. P. z dnia 8.XI 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów na rzecz Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 859).

B. Nowe przepisy, które uwzględniono w niniejszem rozporządzeniu są następujące:

1) w § 2 pkt. b) przepis art. 7 ust. 3-ci ustawy z dnia 23.IV 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 35 z r. 1922 poz. 299),

2) w § 2 pkt. d) przepis art. 9 ustawy z dnia 19 lipca 1919 r. o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie (Dz. U. R. P. Nr. 63 poz. 372);

3) w § 2 pkt. h) przepis art. 51 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 681);

4) w § 2 pkt. i) ust. 1 i 3 postanowienia art. 25 rozp. Prezydenta R. P. z dn. 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 309);

5) w § 2 pkt. k) przepis art. 15 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 20.X 1927 r. o dostarczaniu środków przewozowych dla wykonywania budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów (Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 864);

6) w § 2 pkt. m) przepis art. 7 ustawy z dnia 23.I 1925 r. o nadzorze państwowym nad ogierami i rejestracji klaczy zarodowych (Dz. U. R. P. Nr. 17 poz. 113)

7) w § 2 pkt. n) przepis art. 8 ustawy z dnia 28/X.1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868);

8) w § 2 pkt. o) postanowienia art. 20 i 21 rozp. Prezydenta R. P. z dn. 22/VIII.1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 673);

9) w § 2 pkt. p) ustępy 1 i 2 art. 32 rozp. Prezydenta R. P. z dn. 22/III.1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz.U.R.P. Nr. 38, poz. 361);

10) w § 2 pkt. r) postanowienia §§ 1, 2, 3, 4, 5 i 6 rozp. Min. Roln. z dn. 22/III.1928 r. wydanego w porozumieniu z Min. Kom. o zaopatrywaniu zwierząt w świadectwa miejsca pochodzenia i o badaniu zwierząt na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych (Dz.U.R.P. Nr. 42, poz. 408);

11) w § 2 pkt. s) za wykroczenie wymienione w art. 60 rozp. Prezydenta R. P. z dnia 27/V.1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410);

12) w § 2 pkt. t) przewidzianych rozp. Wojewody oraz zarządzeniach Starostów Powiatowych wydawanych w wykonaniu i na podstawie wymienionych w omawianem rozporządzeniu przepisów;

13) przewidziane w § 2 pkt. u) rozp. porządkowe Wojewody wydane na podstawie pkt 2 art. 108 rozp. Prezydenta R. P. z dn. 19/I.1928 r. o organizacji i zakresie działania władz adm. i ogóln. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).

Celem zapewnienia należytego wykorzystania przez odnośne władze samorządowe uprawnień do wydawania nakazów karnych we wszystkich wypadkach wyszczególnionych w powyższem rozporządzeniu proszę Panów Starostów o specjalne osobiste zainteresowanie się tem zagadnieniem i udzielenie Burmistrzom oraz Wójtom gminnym w danym kierunku odpowiednich wyjaśnień przy współudziale powiatowych referentów karno-administracyjnych, ewentualnie nawet przez omówienie tych zagadnień na specjalnem zebraniu oraz przypomnienie trybu postępowania w razie wnoszenia przez osoby zainteresowane sprzeciwów przeciw takim nakazom.

Wreszcie wobec nasuwających się niektórym władzom samorządowym wątpliwości co do wykładni art. 4 ust. 3-ci ustawy z dnia 19/II.1929 r. zawierającej uzupełnienie niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o postępowaniu karno-administracyjnem, ogłoszonej w Dz. U. Nr. 16 ex 1929 r. poz. 135 nawiązując do mego okólnika Nr. 136 z dnia 22.VIII.1929 r. L. 2048/1/Ad. wyjaśniam co następuje:

Przy rozstrzygnięciu poruszonej kwestji należy mieć na uwadze, że ustęp 3-ci art. 4 wyżej powołanej ustawy jest uzupełnieniem i rozwinięciem li tylko ustępu 1-go art. 4-go, który mówi o przeznaczeniu grzywien w Województwach, wymienionych w art. 1 i 2 tejże ustawy t. j. obejmujących dawny zabór pruski i austryjacki—nakładanych na podstawie specjalnych ustaw przed wejściem w życie powołanego rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyj-

nem. W tych więc województwach grzywny nakładane przez naczelników gmin, względnie przez miejscowe władze policyjne przypadają na cele opieki społecznej względnie na rzecz tego, kto ponosi rzeczowo koszty miejscowego zarządu policyjnego także wówczas, gdy orzeczenie karne wydaje powiatowa (grodzka) władze administracji ogólnej na skutek sprzeciwu, wniesionego przeciw nakazowi karnemu.

Natomiast na pozostałym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, a między innymi na obszarze województwa lubelskiego ma zastosowanie jedynie ustęp 2-gi art. 4 ustawy z dnia 19/II.1929 r., według którego grzywny nałożone przez władze samorządowe **w trybie art.** 45 rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnem przypadają, o ile szczególne ustawy nie stanowią inaczej—na rzecz gminy i mają być użyte na cele opieki społecznej.

Gdyby bowiem ustawodawca był zamierzał taki sam stan prawny wprowadził także w innych województwach, byłby ustępowi 3-mu art. 4 nadał wyraźne brzmienie, że „postanowienia ustępu 1-go i 2-go mają zastosowanie", czego jednak tekst ustępu 3-go nie zawiera, ograniczając swą ważność tylko do ustępu 1-go.

W tym stanie rzeczy skoro przeznaczenie grzywien zastrzeżone jest ustępem 2-gim art. 1-go tylko na wypadek nakładania ich w trybie art. 45 nie można wyprowadzać możności stosowania takiego przeznaczenia grzywien w trybie art. 48 t. j. w razie przeprowadzenia zwyczajnego postępowania na skutek wniesienia sprzeciwu przeciw nakazowi karnemu. W tym ostatnim wypadku zatem grzywny przypadają na rzecz Skarbu Państwa o ile poszczególne ustawy nie stanowią inaczej, stosownie do postanowienia art. 56 rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnem.

Lublin, dn. 20 czerwca 1930 r.

Wojewoda Lubelski
(—) A. Remiszewski.

176.

Okólnik Nr. 70

Wojewody Lubelskiego do PP. Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Prezydentów m. Siedlec i Chełma, Kierownika Zarządu Miejskiego m. Lublina, Burmistrzów miast oraz Wójtów gmin *w sprawie sposobu postępowania związków komunalnych przy przeprowadzaniu budowy i dostaw.*

L. 1821/Sm.

Związki Komunalne prowadząc budowy dróg, szkół i innych objektów niejednokrotnie natrafiały na poważne trudności i nawet narażały się na straty materjalne z braku przepisów, określających z jednej strony sposób oddawania robót i dostaw, z drugiej zaś strony — sposób zabezpieczenia w należytej mierze interesów Związków Komunalnych w stosunkach z przedsiębiorcami i dostawcami.

Czyniąc zadość odczuwanej potrzebie, zgodnie z uchwałą Wydziału Wojewódzkiego z dnia 6 maja 1930 r., niniejszem zarządzam, **z tytułu wykonywania nadzoru nad gospodarką samorządową,** ażeby w przyszłości Organa Związków Komunalnych przy oddawaniu dostaw i przy budowach stosowały się ściśle do postanowień, **dołączonych do niniejszego zarządzenia w oddzielnym załączniku,** a ujętych w formę „Przepisów dla Związków Komunalnych w zakresie ich działalności w dziedzinie budowy i dostaw".

Przepisy te obowiązują Związki Komunalne w całej rozciągłości z dniem ogłoszenia w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim.

Lublin, dnia 12 czerwca 1930 r.

Wojewoda Lubelski
(—) A. Remiszewski.

II. Obwieszczenia urzędowe.

177.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

NA POWIATY I GMINY

według stanu z dnia 1 czerwca 1930 roku.

Powiat Biłgoraj — 151822 ha — 99588 ludności — 269 sołectw — 1 gmina miejska — 14 gmin wiejskich.

L. p.	Nazwa gminy	obszar w ha	ilość ludności	Nazwa siedziby gminy
1	Aleksandrów	15642	9441	Józefów
2	Babice	9210	7338	Obsza
3	Biszcza	9316	5790	Biszcza
4	Frampol	15310	16750	Frampol
5	Huta Krzeszow.	19621	8947	Huta Krzeszow.
6	Kocudza	6360	6849	Kocudza
7	Krzeszów	4906	10376	Krzeszów
8	Księżpol	10712	9641	Księżpol
9	Łukowa	14157	9739	Łukowa
10	Potok Górny	15581	11706	Potok Górny
11	Puszcza Solska	10148	5531	Puszcza Solska
12	Sól	15422	8974	Sól
13	Tarnogród	1939	5016	Tarnogród
14	Wola Różanieck.	7557	5014	Wola Różan.
	Biłgoraj miasto	1656	5014	

Powiat Biała Podlaska—130158 ha—86738 ludności 211 sołectw — 2 gminy miejskie—15 gmin wiejskich.

L. p.	Nazwa gminy	obszar w ha	ilość ludności	Nazwa siedziby gminy
1	Dobryń	12853	5507	Zalesie
2	Dubów	6420	3523	Dubów
3	Huszcza	9412	4034	Huszcza
4	Kobylany	10268	5057	Błotków
5	Kodeń	2320	2900	Kodeń
6	Kostomłoty	10000	4743	Kostomłoty
7	Kościeniewicze	7733	3014	Kościeniewicze
8	Łomazy	3979	2780	Łomazy
9	Piszczac	9614	5211	Piszczac
10	Rossosz	5860	2468	Rossosz
11	Sidorki	12253	5044	Sidorki
12	Sitnik	11000	5053	Sitnik
13	Swory	9399	4013	Swory
14	Tuczna	9405	4365	Tuczna
15	Zabłocie	6608	5161	Zabłocie
	Biała miasto	2950	19340	
	Terespol miasto	84	4525	

Powiat Chełm—174101 ha—115608 ludności—327 sołectw — 13 gmin wiejskich — 1 miasto wydzielone.

1	Bukowa	15373	10116	Sawin
2	Cyców	15677	9736	Cyców
3	Krzywiczki	15376	8719	Krzywiczki
4	Olchowiec	13020	8187	Wierzbica
5	Pawłów	12505	10279	Pawłów
6	Rejowiec	8845	9153	Rejowiec
7	Rakołupy	11948	7168	Czarnołozy
8	Świerże	16905	9638	Świerże
9	Staw	16456	9298	Staw
10	Siedliszcze	10067	9292	Siedliszcze
11	Turka	14297	9404	Dorohusk
12	Wojsławice	10192	8178	Wojsławice
13	Żmudź	13440	6440	Żmudź
	Chełm m. wydz.			

Powiat Garwolin — 183438 ha — 155831 ludności— 459 sołectw — 2 gminy miejskie — 19 wiejskich.

1	Górzno	16965	11680	Górzno
2	Kłoczew	15769	10560	Kłoczew
3	Łaskarzew	6591	5060	Łaskarzew
4	Łaskarzew Osad.	1435	4500	Łaskarzew Os.
5	Maciejowice	8234	7166	Maciejowice
6	Miastków	10202	8457	Miastków
7	Osieck	12845	7250	Osieck
8	Parysów	9172	9561	Parysów
9	Podłęż	6659	4470	Podłęż
10	Ryki	11584	11716	Ryki
11	Sobolew	11845	8288	Sobolew
12	Sobienie Jeziory	5846	7398	Sobienie Jez.
13	Stężyca	7784	6710	Stężyca
14	Trojanów	13844	9280	Trojanów
15	Ułęż	10855	7600	Ułęż
16	Warszawice	5890	4819	Warszawice
17	Wilga	8000	4209	Wilga
18	Wola Rębkowsk.	8798	6649	Wola Rębkow.
19	Żelechów	8548	6000	Żelechów
	Garwolin miasto	1299	5640	
	Żelechów miasto	1273	8800	

Powiat Hrubieszów—131736.63 ha—122240 ludności 221 sołectw—2 gminy miejskie—14 gmin wiejskich.

L. p.	Nazwa gmiany	Obszar w ha	Ilość ludności	Nazwa siedziby i gminy
1	Białopole	17085.6	9330	Białopole
2	Dołhobyczów	8893.92	6502	Dołhobyczów
3	Dziekanów	7285.	5121	Dziekanów
4	Grabowiec	6038.48	10480	Grabowiec
5	Horodło	13050.08	10747	Horodło
6	Kryłów	8924.68	7470	Kryłów
7	Miączyn	8140.16	6690	Miączyn
8	Mieniany	7573.16	4627	Mieniany
9	Miętkie	7922.88	5453	Sahryń
10	Mircze	7488.8	6186	Mircze
11	Mołodjatycze	9403.52	8154	Mołodjatycze
12	Moniatycze	7022.4	7256	Moniatycze
13	Uchanie	8897.28	9132	Uchanie
14	Werbkowice	11048.24	8010	Werbkowice
	Hrubieszów m.	2383.92	13474	
	Dubienka m.	518.51	3608	

Powiat Janów Lubelski—178472 ha—146402 ludności 234 sołectw — 2 gm. miejskie — 15 gm. wiejskich.

1	Annopol	9223	9735	Annopol
2	Batorz	7076	5660	Batorz
3	Brzozówka	15435	11100	Polichna
4	Chrzanów	8140	6122	Chrzanów
5	Dzierzkowice	11987	8199	Dzierzkowice
6	Gościeradów	12916	6449	Gościeradów
7	Kawęczyn	22980	12844	Kawęczyn
8	Kosin	6384	5670	Kosin
9	Modliborzyce	12010	7241	Modliborzyce
10	Potok	10015	7184	Potok
11	Trzydnik	10485	8792	Trzydnik
12	Urzędów	10232	9865	Urzędów
13	Wilkołaz	9500	6214	Wilkołaz
14	Zaklików	16660	9473	Zaklików
15	Zakrzówek	10345	11249	Zakrzówek
	Janów Lubelski miasto	1087	9720	
	Kraśnik miasto	3997	11481	

Powiat Janów Podlaski—110979 ha—68373 ludności — 294 sołectw — 2 gminy miejskie — 13 gmin wiejskich.

1	Bohukały	7228	4202	Bohukały
2	Górki	9824	5165	Górki
3	Hołowczyce	8345	4298	Hołowczyce
4	Huszlew	7379	3200	Huszlew
5	Kornica	5074	2929	Kornica
6	Łysów	8065	5053	Łysów
7	Olszanka	6378	3279	Olszanka
8	Pawłów	7269	3418	Pawłów
9	Rokitno	10721	4618	Rokitno
10	Sarnaki	8642	6942	Sarnaki
11	Świniarów	7794	4006	Świniarów
12	Witulin	9571	4795	Leśna
13	Zakanale	9576	6434	Zakanale
	Janów Podl. m.	2682	4031	
	Łosice miasto	2431	5003	

Powiat Krasnystaw — 147012 ha — 118748 ludności 211 sołectw—1 gmina miejska—14 gmin wiejskich.

L. p.	Nazwa gminy	obszar w ha	ilość ludności	Nazwa siedziby gminy
1	Czajki	10771	6938	Czajki
2	Fajsławice	8706	7172	Fajsławice
3	Gorzków	10348	8468	Gorzków
4	Izbica	8439	5093	Izbica
5	Krasnystaw	6759	3943	Krasnystaw
6	Łopiennik	8740	6397	Łopiennik
7	Rudnik	9378	9180	Rudnik
8	Rybczewice	11388	7444	Rybczewice
9	Siennica Różana	14455	8709	Siennica Róż.
10	Tarnogóra	2646	6924	Tarnogóra
11	Turobin	13411	11640	Turobin
12	Wysokie	12035	6593	Wysokie
13	Zakrzew	11181	7663	Zakrzew
14	Żółkiewka	14950	11885	Żółkiewka
	Krasnystaw m.	3805	10699	

Powiat Lubartów — 136142 ha — 96853 ludności — 205 sołectw—2 gminy miejskie—14 gmin wiejskich.

1	Czemierniki	11233	7116	Czemierniki
2	Firlej	12034	8578	Firlej
3	Kamionka	7573	6247	Kamionka
4	Ludwin	15898	9646	Ludwin
5	Luszawa	6010	4174	Leszkowice
6	Łucka	7830	6122	m. Lubartów
7	Michów Lubart.	5748	5791	Michów
8	Niemce	12714	7074	Niemce
9	Rudno	6918	4882	Rudno
10	Samoklęski	7775	5474	Samoklęski
11	Serniki	9495	5990	Serniki
12	Spiczyn	6494	4480	Spiczyn
13	Tarło	10799	6718	Niedźwiada
14	Wielkie	8458	5232	Wielkie
	Lubartów miasto	892	6109	
	Łęczna miasto	6270	3220	

Powiat Lublin—184851 ha — 130000 ludności—322 sołectw 16—gmin wiejskich—1 miasto wydzielone.

1	Bełżyce	13554	10672	Bełżyce
2	Bychawa	9388	8496	Bychawa
3	Brzeziny	13616	8637	Puchaczów
4	Chodel	8716	6200	Chodel
5	Jaszczów	10827	8819	Jaszczów
6	Jastków	11974	8356	Jastków
7	Konopnica	10360	9811	miasto Lublin
8	Krzczonów	11728	7662	Krzczonów
9	Mełgiew	13752	8648	Mełgiew
10	Niedrzwica	11549	8433	Niedrzwica
11	Piotrków	10482	7035	Jabłonna
12	Piotrowice	12472	9415	Piotrowice
13	Piaski	14098	12822	Piaski
14	Wojciechów	7523	5843	Wojciechów
15	Wólka	10498	8436	Wólka
16	Zemborzyce	14309	10615	Głusk
	Lublin m. wydz.			

Powiat Łuków — 159489 ha — 116246 ludności — 327 sołectw—3 gminy miejskie—17 gmin wiejskich.

L. p.	Nazwa gminy	obszar w ha	ilość ludności	Nazwa siedziby gminy
1	Białobrzegi	10968	6893	Białobrzegi
2	Celiny	10730	6732	Nurzyna
3	Dąbie	11427	4490	Gręzówka
4	Gołąbki	7061	4498	Łazy
5	Gułów	11813	7362	Adamowo
6	Jarczew	4503	3464	Podoste
7	Łuków	10413	6505	miasto Łuków
8	Łysobyki	8573	6174	Łysobyki
9	Mysłów	12665	7085	Cichomiń
10	Prawda	12327	8400	miasto Stoczek
11	Radoryż	7103	4524	Radoryż
12	Serokomla	7836	5534	Serokomla
13	Stanin	7045	4026	Stanin
14	Trzebieszów	8437	5309	Trzebieszów
15	Tuchowicz	10177	6518	Tuchowicz
16	Ulan	8982	5328	Sitki
17	Wojcieszków	12267	7557	Wojcieszków
	Łuków miasto	2250	12573	
	Kock miasto	1241	3980	
	Stoczek miasto	716	3320	

Powiat Puławy — 165234 ha—173973 ludności—370 sołectw — 2 gminy miejskie — 18 gmin wiejskich.

1	Celejów	7764	6817	Wierzchoniów
2	Garbów	7186	6441	Garbów
3	Godów	15649	11216	Godów
4	Gołąb	7921	3731	Gołąb
5	Irena	6659	13703	Irena
6	Kamień	9729	7300	Kamień
7	Karczmiska	14213	12773	Karczmiska
8	Końskowola	4766	5199	Końskowola
9	Kurów	8200	10191	Kurów
10	Markuszów	8250	6295	Markuszów
11	Nałęczów	4337	6498	Nałęczów
12	Opole	11488	15022	Opole
13	Puławy	6370	5813	miasto Puławy
14	Rybitwy	10572	11656	Józefów
15	Szczekarków	8842	10235	Wilków
16	Wola Czołnow.	8400	7440	Baranów
17	Wąwolnica	9138	14500	Wąwolnica
18	Żyrzyn	12345	7700	Żyrzyn
	Puławy miasto	600	7372	
	Kazimierz D. m.	2805	4071	

Powiat Radzyń — 156332 ha — 91836 ludności — 171 sołectw — 2 gminy miejskie — 14 gmin wiejskich.

1	Biała	24372	12708	Biała
2	Brzozowy Kąt	8105	4030	Wiski
3	Jabłoń	13370	5195	Jabłoń
4	Kąkolewnica	9885	6452	Kąkolewnica
5	Komarówka-Podlaska	9181	5208	Komarówka
6	Milanów	9177	5101	Kostry
7	Misie	6408	3144	Jelnica
8	Siemień	8197	4322	Siemień
9	Suchowola	8865	4510	Suchowola
10	Szóstka	10277	3276	Szóstka

L. p.	Nazwa gminy	obszar w ha	ilość ludności	Nazwa siedziby gminy
11	Tłuściec	11234	4659	Tłuściec
12	Wohyń	7287	4806	Wohyń
13	Zachajki	11080	3956	Zahajki
14	Żerocin	13689	3559	Żerocin
	Radzyń miasto	1409	5310	
	Międzyrzec m.	3796	15600	

Powiat Siedlce — 121904 ha — 81523 ludności — 307 sołectw — 2 gminy miejskie, z tych jedna wydzielona z powiatu — 15 gmin wiejskich.

1	Czuryły	7710	4259	Tarcze
2	Domanice	7497	4846	Domanice
3	Królowa Niwa	8270	4167	Krzesk
4	Krześlin	9061	5250	Krześlin
5	Niwiski	10054	6964	Niwiski
6	Przesmyki	6782	3501	Przesmyki
7	Skupie	8490	5175	Mokobody
8	Skórzec	10563	6613	Skórzec
9	Stok Ruski	8954	5466	m. Mordy
10	Starawieś	7366	6565	Starawieś
11	Tarków	6546	3647	Paprotnia
12	Wiśniew	7487	4924	Wiśniew
13	Wodynie	6814	6082	Wodynie
14	Zbuczyn	7943	4502	Zbuczyn
15	Żeliszew	6754	5207	Żeliszew
	Mordy miasto	1613	4355	
	Siedlce—miasto wydzielone			

Powiat Sokołów—69014 ha—76207 ludności—236 sołectw — 1 gmina miejska — 12 gmin wiejskich.

1	Chruszczewka	7778	4621	Chruszczewka
2	Grochów	3921	3346	Czerwonka
3	Jabłonna	7291	7487	Jabłonna
4	Korczew	4951	6446	Szczeglacin
5	Kosów	6206	8336	Kosów
6	Kowiesy	2863	3121	Bielany-Zylaki
7	Kudelczyn	5813	4994	Przywózki
8	Olszew	4810	3214	Olszew
9	Repki	3890	5686	Repki
10	Sabnie	4466	5122	Sabnie
11	Sterdyń	7952	11254	Sterdyń
12	Wyrozęby	7326	4525	Wyrozęby
	Sokołów miasto	1746	8055	

Powiat Tomaszów—132431 ha—121992 ludności — 202 sołectw—1 gmina miejska—13 gmin wiejskich.

1	Jarczów	7331	5672	Jarczów
2	Komarów	10166	12892	Komarów
3	Kotlice	11670	7103	Kotlice
4	Krynice	8194	8430	Krynice
5	Łaszczów	12012	10728	Łaszczów
6	Majdan Górny	8365	8288	Majdan Górny
7	Majdan Sopocki	12697	5964	Majdan Sop.
8	Pasieki	14059	8123	Pasieki
9	Poturzyn	7130	6452	Poturzyn
10	Rachanie	7296	6607	Rachanie
11	Tarnawatka	13344	8785	Tarnawatka
12	Telatyn	7981	6603	Telatyn
13	Tyszowce	10225	12845	Tyszowce
	Tomaszów m.	1971	13500	

Powiat Węgrów — 121967 ha — 87922 ludności — 309 sołectw—1 gmina miejska—14 gmin wiejskich.

L. p.	Nazwa gminy	obszar w ha	ilość ludności	Nazwa siedziby gminy
1	Borze	7231	5415	m. Węgrów
2	Grębków	8950	5034	Grębków
3	Jarczew	4958	3403	Żelazów
4	Korytnica	7447	4874	Korytnica
5	Łochów	15867	10649	Kamionna
6	Miedzna	11828	5841	Miedzna
7	Ossówno	5541	4622	Wierzbno
8	Prostyń	5435	4356	Prostyń
9	Ruchna	10515	5666	Ruchna
10	Starawieś	8161	5993	Borzychy
11	Sadowne	11007	7205	Sadowne
12	Stoczek	6796	7221	Stoczek
13	Sinołęka	7585	4527	Bojmie
14	Wyszków	6221	4056	Wyszków
	Węgrów miasto	3425	9060	

Powiat Włodawa — 230584 ha — 100241 ludności 232 sołectw—3 gminy miejskie—14 gmin wiejskich.

1	Dębowa Kłoda	12229	3624	Dębowa Kłoda
2	Hańsk	16918	8226	Hańsk
3	Krzywowierzba	14438	4547	Krzywowierzba
4	Opole	11252	3773	Podedw.-Opole
5	Romanów	14029	4126	Sosnówka
6	Sławatycze	15293	6906	Hanna
7	Sobibór	24765	9651	Zbereże
8	Tyśmienica	7726	3090	Tyśmienica
9	Uścimów	12713	5349	Uścimów
10	Wisznice	16864	10118	Wisznice
11	Włodawa	13841	5178	Szuminka
12	Wola-Wereszczyńska	21250	8191	Wola-Wereszczyńska
13	Wołoskowola	17881	7166	Wołoskowola
14	Wyryki	20547	6874	Wyryki
	Parczew miasto	5196	9259	
	Włodawa	1625	9160	
	Ostrów-Siedlecki miasto	4017	4103	

Powiat Zamość — 160241 ha — 132284 ludności — 176 sołectw—2 gminy miejskie—13 gmin wiejskich.

1	Krasnobród	11598	8867	Krasnobród
2	Łabunie	8807	6231	Łabunie
3	Mokre	21814	10530	Mokre
4	Nielisz	12128	8496	Nielisz
5	Nowa-Osada	9377	7012	m. Zamość
6	Radecznica	8200	7841	Radecznica
7	Skierbieszów	8242	6312	Skierbieszów
8	Stary Zamość	14955	9057	Stary Zamość
9	Suchowola	10003	7766	Potoczek
10	Sułów	11452	10629	Sułów
11	Tereszpol	15997	5488	Tereszpol
12	Wysokie	8006	6183	Wysokie
13	Zwierzyniec	15249	8947	Zwierzyniec
	Zamość miasto	1995	22326	
	Szczebrzeszyn miasto	2418	6599	

Redakcję zakończono 21 czerwca 1930 roku.

Cena niniejszego numeru wynosi 1 zł. 50 gr.

Prenumerata Lubelskiego Dziennika Wojewódzkiego wynosi w bieżącym roku 30 zł., w II kwartale **7 zł.**
Adres **Redakcji i Administracji:** Urząd Wojewódzki w Lublinie, ulica Niecała 14 parter, pokój № 56.
Administracja przyjmuje ogłoszenia do Lubelskiego Dziennika Wojewódzkiego instytucyj społecznych i użyteczności publicznej, zaś od osób prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i wymienionych instytucyj. Cena za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce wynosi 50 gr., 1 szpaltę — 30 zł., 1 stronę — 60 zł. Jednokrotne ogłoszenie o zagubieniu dokumentu wynosi 2 zł. 50 gr., a trzykrotne 7 zł. 50 gr. Ogłoszenie o rejestracji stowarzyszenia wynosi 5 zł.
Wszelkie należności należy wpłacać do Pocztowej Kasy Oszczędności na konto czekowe № 100.200.

Odbito w Drukarni „Przełom" Lublin, ul. Kościuszki № 2.

Załącznik do Lubelskiego Dziennika
Wojewódzkiego Nr. 21 z dn. 23.VI. 1930 r.

PRZEPISY

DLA

ZWIĄZKÓW KOMUNALNYCH

W ZAKRESIE ICH DZIAŁALNOŚCI

W DZIEDZINIE

BUDOWY I DOSTAW

Załącznik do Lubelskiego Dziennika
Wojewódzkiego Nr. 21 z dn. 23.VI. 1930 r.

PRZEPISY

DLA

ZWIĄZKÓW KOMUNALNYCH

W ZAKRESIE ICH DZIAŁALNOŚCI

W DZIEDZINIE

BUDOWY I DOSTAW

1

— — — — ODBITO W DRUKARNI „PRZEŁOM“ LUBLIN — KOŚCIUSZKI 2. — — — —

2

PRZEPISY

dla Związków Komunalnych w zakresie ich działalności w dziedzinie budowy i dostaw.

ROZDZIAŁ I.

POSTANOWIENIA OGÓLNE.

§ 1. Przepisy niniejsze obowiązują Związki Komunalne Województwa Lubelskiego przy wykonywaniu wszelkich dostaw i budowy, począwszy od dnia ogłoszenia.

§ 2. Wszelkie roboty budowlane mogą być podejmowane tylko w granicach zatwierdzonego budżetu,a wykonywane ściśle podług zatwierdzonych przez właściwe władze projektów i kosztorysów wstępnych. Kosztorysy wstępne winny być sporządzane dla każdego rodzaju robót według wzoru podanego w zał. Nr. 5 dla kosztorysów wykonawczych. Kosztorysy winny być układane w takim porządku, w jakim ma następować bieg robót. Kosztorys winien być opracowany na podstawie szczegółowej analizy cen materjałów budowlanych i robocizny z uwzględnieniem lokalnych warunków rynkowych obydwu tych czynników, z dołączeniem doń wykazu jednostkowych cen materjałów i robocizny.

Drobne naprawy (remonty) mogą być zarządzane i wykonywane na podstawie wykazu ilości robót i ich kosztów bez potrzeby sporządzania projektu technicznego.

W wypadkach nagłych, o ile zachodzi konieczność natychmiastowego zapobieżenia grożącemu niebezpieczeństwu lub utrzymania komunikacji, mogą być zarządzone, bez zezwolenia Organu Zarządzającego Zw. Komunaln. i bez sporządzenia kosztorysu, na miejscu roboty najkonieczniejsze, w porozumieniu z Przedstawicielem Zw. Komun. (Przew. Wydz. Pow., Prezydentem, Burmistrzem,Wójtem). Ustalenie rozmiaru tych robót i kosztów następuje po ukończeniu robót, poczem należy uzyskać aprobatę Organu Zarządzającego Zw. Komun. w wypadkach zaś, gdy spowodowało to przekroczenie budżetu — Organu Uchwalającego Związku Komunalnego.

§ 3. Zasadnicze zmiany zatwierdzonego projektu wymagają zezwolenia władzy, która projekt zatwierdziła, zaś drobniejsze zmiany winne być należycie uzasadnione w operacie wykonawczym.

§ 4. Ustalone w projekcie koszty robót winny objąć również ilość i koszt wszelkich robót i urządzeń pomocniczych, koniecznych do wykonania projektowanej budowy oraz wydatki, połączone z utrzymaniem robót w czasie budowy t. j. do czasu ich odbioru (zatwierdzenia wyników kolaudacji), oraz koszty administracyjne.

§ 5. Każda budowa, bez względu na jej rozmiar, winna być wykonywana pod fachowem kierownictwem. Kierownik budowy odpowiedzialny jest za terminowe wykonanie robót zgodnie z projektem, za dobroć materjałów i wykonania, za należyty postęp robót, ekonomiczne użycie kredytów, oraz za prawidłowość przedstawionych do zapłaty na jego zlecenie rachunków.

Jeżeli roboty prowadzone są we własnym zarządzie (sposobem gospodarczym) Kierownik budowy i przydzielony mu personel odpowiadają ponadto za bezpieczeństwo na budowie tak osób, jak i robót, materjału i inwentarza. Przy robotach prowadzonych przez przedsiębiorstwo odpowiada Kierownik również za sumienny nadzór, za należyte i zgodne z umową odnośnie do wysokości mających być uskutecznionych wypłat sprawdzanie rachunków, przedstawianych przez przedsiębiorstwo i ma czuwać nad dokładnem wykonaniem przez przedsiębiorców warunków umowy, nad przestrzeganiem na budowie przepisów o bezpieczeństwie i wydawać odpowiednie zarządzenia przedsiębiorstwu.

Zadaniem Kierownika budowy winno być przeprowadzenie wszystkich czynności, połączonych z wykonaniem danej budowli, więc tak czynności wstępnych, jak i przygotowanie czynności właściwej budowy t. j. rozdania robót i czuwania nad wykonywaniem robót.

§ 6. Dla większej budowy (szkół i innych gmachów publicznych) Organ Zarządzający Związku Komunalnego powołuje Komitet Budowy. Zadaniem Komitetu budowy jest współdziałanie ze Związkiem Komunalnym w celu najkorzystniejszego przeprowadzenia robót pod względem technicznym i finansowym.

Ilość członków Komitetu nie może być mniejszą od 3-ch, ani większą od 5-ciu osób.

Postanowienia Komitetu powzięte w drodze jednomyślnej uchwały, lub też oddzielne zdania poszczególnych członków Komitetu mają być protokółowane w księdze protokółów. Przewodniczący Komitetu Budowy ma prawo zawiesić każdą uchwałę Komitetu. W tym wypadku bezwłocznie przedłoży Organowi Zarząd. Związku Komun. odpis protokółu, zawierającego zawieszoną uchwałę i poda dodatkowo uzasadnienie swej decyzji. Odpisy protokółów posiedzeń Komitetu budowy przedkładane być mają Organowi Zarządzającemu Związku. Posiedzenia Komitetu budowy odbywać się będą w okresie robót przygotowawczych w miarę potrzeby, zaś w okresie budowy conajmniej raz w miesiącu.

Przewodniczący Komitetu zwołuje posiedzenia, podpisuje pisma Komitetu i protokóły posiedzeń.

Każdy z członków Komitetu ma prawo wstępu na budowę, nikt jednak oprócz Kierownika budowy niema prawa wydawać jakichkolwiek zarządzeń.

Żadnych zmian istotnych w zatwierdzonych projektach i kosztorysach, zwłaszcza takich zmian, które prowadzą do podrożenia budowy nie wolno czynić Kierownikowi budowy, ani Komitetowi.

Nie wolno również dopuszczać do przekroczenia wyznaczonego na dany okres kredytu, zwłaszcza pod postacią obciążenia przyszłych okresów budowy większemi należnościami przedsiębiorców.

Po ukończeniu budowy, przeprowadzeniu czynności odbiorczych, opracowaniu aktu kolaudacyjnego i dokonaniu rozrachunku z przedsiębiorcami Kierownik budowy wraz z Komitetem przekazuje Organowi Zarządzającemu Związku Komun. wykonaną budowę. Po zbadaniu aktów przez organ Związku najdalej w ciągu $1/2$ roku od chwili oddania budowy podaje Związek do wiadomości Komitetu wynik badania i rozwiązuje Komitet budowy, o ile do zakończenia sprawy nie okaże się potrzeba dalszej współpracy Komitetu.

§ 7. Kontrolę gospodarczą nad wykonywaniem robót drogowych sprawują imieniem Związku Komunalnego Komisje drogowe (powiatowe, miejskie i gminne).

ROZDZIAŁ II.

SPOSÓB PROWADZENIA I ODDAWANIA BUDOWY I DOSTAW.

§ 1. Budowy mogą być prowadzone sposobem gospodarczym, półgospodarczym, względnie przez przedsiębiorców — w zależności od uchwały Organu Zarządzającego Związku Komunalnego. Sposobem ściśle gospodarczym Związek może prowadzić budowy w razie rozporządzania dostatecznym personelem technicznym i administracyjnym, o ile wykaże się niezaprzeczona korzyść ze sposobu prowadzenia robót tym systemem.

Sposobem półgospodarczym, polegającym na oddawaniu poszczególnych części dostaw i robót poszczególnym przedsiębiorcom, Związek Komunalny winien prowadzić budowy w tych wszystkich wypadkach, gdy w danych warunkach i miejscowościach zachodzi trudność w pozyskaniu przedsiębiorców generalnych, natomiast mogą być roboty wykonane przez poszczególnych, drobnych przedsiębiorców z uniknięciem zbędnego pośrednictwa w oddawaniu poszczególnych partji robót.

§ 2. Dostawy i roboty wykonywane przez przedsiębiorców generalnych i częściowych winny być oddawane w zasadzie w drodze przetargu publicznego, nieograniczonego. Przetarg publiczny musi być podany do powszechnej wiadomości i jest otwarty dla wszystkich.

Rozprawa przetargowa w pierwszej części odbywać się winna publicznie w obecności oferentów, lub ich pełnomocników.

Przetarg ograniczony jest niedozwolony.

§ 3. Oddawanie dostaw i powierzanie robót z wolnej ręki po zebraniu cenników i ustnych pertraktacjach jest dozwolony w następujących wypadkach:

a) Przy dodatkowych zamówieniach tych dostaw i robót, które główną umową nie były w dostatecznej mierze objęte, na sumę nie przekraczającą 25% zamówienia głównego przy zastosowaniu tych samych cen umownych,

b) Gdy chodzi o dostawy i roboty, które są nierozdzielne od zamówienia głównego, lub gdy chodzi o dostawy i roboty, w których interesie jest, iżby się znajdowały w jednych rękach, a nie mogły być przewidziane ani w umowie z przedsiębiorcą, ani w zatwierdzonym kosztorycie. Wówczas mają być ustalone z przedsiębiorcą czy dostawcą ceny najkorzystniejsze, nie wyższe od obowiązującej analizy.

Przy zamówieniach powyższych w żadnym razie nie mogą być umawiane warunki niekorzystniejsze, ani ceny wyższe, niż dla głównych dostaw i robót.

c) Przy dostawach i robotach, których przedmiot, względnie potrzebny materjał, albo sposób wykonania są faktycznie zmonopolizowane lub zsyndykalizowane i znajdują się pod ochroną patentu lub marki fabrycznej, a w danym wypadku jest nieuniknione i niezbędne zrobienie tego rodzaju zamówienia.

d) W wypadkach, gdy dostawa lub robota musi być terminowo wykonana, zobowiązany do niej przedsiębiorca jest w zwłoce, a umowa przewiduje, że dostawa lub robota może być oddana trzeciej osobie na jego koszt i odpowiedzialność.

e) Gdy nie osiągnięto pomyślnego wyniku drogą powtórnego przetargu.

f) Gdy zachodzi nieprzewidziana, a nagląca konieczność (w wypadkach żywiołowych) natychmiastowego pokrycia zapotrzebowania lub wykonania roboty.

g) Gdy chodzi o dostawę materjałów nabywanych wprost od miejscowych producentów, lub materjałów o ustalonej cenie rynkowej, albo o wykonanie robót,

przy których nie wymaga się wiadomości specjalnych, a przytem nie można oczekiwać, że przez przetarg osiągnie się wynik korzystniejszy, cena zaś dostawy lub roboty nie przekracza w łącznej sumie dla Pow. Zw. Komun. i miast wydzielonych 8000 zł., dla miast niewydzielonych — 3000 zł. i dla gmin wiejskich 1500 zł.

h) Doraźne zakupy do wysokości 500 zł.

§ 4. Od przedsiębiorców pragnących uczestniczyć w przetargu publicznym należy pobrać w celu zabezpieczenia oferty wadjum, które po zawarciu umowy pozostaje jako kaucja (patrz Rozdział III § 17).

§ 5. Na zabezpieczenie wykonania robót zgodnie z umową oprócz wadjum należy potrącać z bieżących rachunków raty kolaudacyjne w wysokości 5% należności za wykonane roboty, na zabezpieczenie wykonania ewentualnych poprawek.

§ 6. Przetarg publiczny ofertowy pisemny powinno poprzedzić ułożenie warunków przetargowych i ogłoszenie ich.

Warunki przetargu winny obejmować:

a) Wszystkie okoliczności i wszystkie dane, potrzebne do dokładnego poznania przedmiotu, zakresu i jakości dostawy lub roboty, a zatem opisy, rysunki i plany budowli, ukształtowanie terenu, potrzebne dla dokładnego ocenienia dostawy i roboty w takiej formie, któraby zapewniała przyszłym oferentom możność dokładnego obliczenia cen, zaś informacyjnie, bez zobowiązania i wpływu na ryzyko przedsiębiorcy, dane odnoszące się np. do jakości gruntu oraz stanu wód gruntowych.

b) Postanowienie, że cena przetargowa ma być oferowana według t. zw. ślepego kosztorysu (przedmiaru), obejmującego szematyczne zestawienie poszczególnych przedmiotów i robót, z których się składa zamówienie, według rodzaju i ilości jednostek.

Pozycje ślepego kosztorysu winny być zgodne z pozycjami kosztorysu wstępnego.

Ceny poszczególnych przedmiotów i robót muszą być wpisane przy każdej pozycji szematu cyfrowo i słownie, poczem winno być zrobione zestawienie sumaryczne.

W wypadku zaoferowania w ofercie opustu od ceny sumarycznej oferenta, opust ten odnosić się będzie także i do zaoferowanych przez niego cen jednostkowych.

c) Wyszczególnienie wszelkich warunków ogólnych i technicznych, które będą obowiązywały przedsiębiorcę, względnie powołanie się na ewentualnie opracowane dla danego rodzaju dostaw i robót warunki specjalne.

Odnośne warunki winny mieć taką redakcję, iżby bez dodatków lub zmiany mogły wejść jako integralna część do umowy.

d) Postanowienie, czy dopuszczalny jest rozdział dostaw i robót według ich kategorji, oraz czy dopuszczalne są oferty na dostawy częściowe.

e) Postanowienia odnoszące się do ofert, a więc wymagania co do formy i stosowania ewentualnie ułożonych do tego formularzy, postanowienie o stosunkach prawnych, powstających przez wniesienie oferty, postanowienie iż oferent może wniesioną ofertę do chwili otwarcia ofert przy przetargu cofnąć, postanowienia o dopuszczalności dodatkowych ofert i zmian osnowy ofert przed otwarciem ofert, postanowienie, iż przyjęcie oferty na przetargu nie pociąga zobowiązań dla Związku Komunalnego i że Związek może bez podania powodów przetarg unieważnić, wybrać i zatwierdzić ofertę wedle swobodnego wyboru niezależnie od wysokości oferty, dalej postanowienia, iż oferent cofający ofertę przed zawarciem umowy lub odmawiający podpisania umowy w oznaczonym mu terminie i wogóle wycofujący się z przetargu traci wadjum na rzecz Związku Komunalnego.

f) Oznaczenie wysokości wadjum, oraz kaucji i postanowienie co do obowiązku i sposobu ich złożenia.

g) Określenie sposobu, terminu i miejsca zapłaty należności wynikających z umowy.

h) Postanowienie, iż przy równych ofertach prawo pierwszeństwa przysługuje tym firmom, które wykażą się zaświadczeniem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego o popieraniu jego prac.

§ 7. Ogłoszenie o przetargu powinno obejmować w zwięzłej formie wszystkie szczegóły, których znajomość jest konieczna do należytego zrozumienia sprawy i do wniesienia prawidłowych ofert, a więc:

a) Oznaczenie Związku Komunalnego, przeprowadzającego przetarg i zawierającego umowę.

b) Sposób w jaki przetarg będzie dokonany.

c) Wezwanie do składania ofert, oznaczenie urzędu i miejsca, w którym warunki przetargu mogą być przeglądane i brane z nich odpisy, oznaczenie urzędu, w którym oferty mają być wniesione i termin ich wnoszenia, termin rozprawy ofertowej z dokładnem podaniem lokalu i godziny.

d) Powołanie się na ułożone warunki, streszczenie ich w najistotniejszych szczegółach, a mianowicie: co do przedmiotu i ilości dostawy lub roboty, jednak bez podania przypuszczalnej sumy, terminu i miejsca ich wykonania, sposobu podawania cen ofertowych, wysokości i miejsca wnoszenia wadjum, w stosunku °/₀ do wniesionej oferty, ewentualnej dopuszczalności częściowego wykonania dostawy lub roboty.

§ 8. Ogłoszenie o przetargu winno nastąpić na 14 do 21 dni przed terminem ostatecznym, (licząc od dnia umieszczenia go w czasopiśmie—§ 9), wyznaczonym do składania ofert, zależnie od tego, czy chodzi o roboty zwyczajne czy też trudne do wykonania i wymagające specjalnych fachowych wiadomości, lub roboty większych rozmiarów.

Gdy chodzi o spieszne rozpoczęcie i wykonanie robót, ze względu na interes Związku Komunalnego, lub mogące wyniknąć ze zwłoki szkody dla Związku, lub gdy z natury rzeczy można liczyć tylko na miejscowych dostawców, może być powyższy, w wyjątkowych wypadkach, termin skrócony do dni 10, względnie 14.

§ 9. a) Każde ogłoszenie o przetargu na dostawy i roboty należy obwieścić w całej osnowie w „Dzienniku Wojewódzkim" i ew. w jednym z miejscowych pism, oraz wywiesić na tablicy urzędowej danego Związku Komunalnego i ewent. innych urzędów. Ogłoszenie na tablicy urzędowej powinno pozostać przez cały czas, aż do dnia przetargu.

b) Gdy chodzi o dostawy i roboty przenoszące 100,000 zł. należy oprócz ogłoszenia przewidzianego w ustępie a) zamieścić ogłoszenie w całej osnowie także w „Monitorze Polskim", zaś w krótkim streszczeniu w najpoczytniejszem piśmie codziennem, względnie czasopiśmie wychodzącem w miejscu dostawy, względnie wykonania umowy i to w Lublinie — dwurazowo, zaś w innych miastach jednorazowo w piśmie miejscowem. Przy ogłoszeniach w streszczeniu należy powoływać się na tekst zupełny i autentyczny, zawarty w ogłoszeniu w „Dzienniku Wojewódzkim".

c) Gdy chodzi o dostawy i roboty przenoszące 100.000 zł. należy oprócz ogłoszeń w myśl ustępu b) zamieścić ogłoszenie w całej osnowie w jednym z pism fachowych („Tygodnik dostaw"—Lwów, „Czasopismo Techniczne"—Lwów, „Polski Przemysł Budowlany" — Warszawa).

d) Wreszcie przetargi na dostawy i roboty przenoszące 500.000 zł. należy oprócz ogłoszeń przewidzianych w myśl ustępów b) i c) ogłosić jeszcze nadto w streszczeniu w 2 dziennikach stołecznych.

Niezależnie od ogłoszenia w pismach należy posłać pisemne zawiadomienie firmom, których udział w przetargu jest bardziej pożądany.

§ 10. Oferta winna obejmować:

a) firmę i dokładny adres oferenta,

b) oświadczenie, iż oferent zapoznał się ze wszystkiemi warunkami przetargu i że uznaje je za rozstrzygające dla stosunku umownego, tudzież, iż zaznajomił się ze stosunkami miejscowemi, co do zamierzonej dostawy i roboty.

c) wymienienie żądanych cen w walucie państwowej cyfrowo i słownie, przy ścisłem zastosowaniu się do warunków przetargowych co do sposobu oferowania cen.

d) oświadczenie osób wnoszących ofertę łącznie, iż zobowiązują się solidarnie, (oraz wymienienie osób upełnomocnionych) do zawarcia umowy, prowadzenia przedsiębiorstwa i odbierania zapłaty.

e) oświadczenie, iż oferent będzie uważał się za związanego ofertą do czasu rozstrzygnięcia przetargu, oświadczenie, iż na zabezpieczenie tego obowiązku ma służyć złożone wadjum.

f) poświadczenie złożenia wadjum lub oryginalny list gwarancyjny.

§ 11. Oferty na doręczonych formularzach winny być pisane względnie wypełniane bez przekreśleń, nie powinny zawierać żadnych zastrzeżeń oraz winny być podpisane własnoręcznie przez oferenta. Ewentualne drobne, nieistotne poprawki muszą być na końcu oferty omówione.

Oferty, składane według t. zw. ślepych kosztorysów mają być wypełnione ściśle według zestawienia przyjętego w warunkach przetargu i bez żadnych w tej materji dopisków.

Oferty bez podania ceny ofertowej, a dające sumaryczny rabat od najniższej oferty nie mogą być rozpatrywane.

Gdyby pomiędzy ofertami znalazły się oferty, wzbudzające wątpliwość z powodu przekreśleń, pomyłek, niejasnego wysłowienia się, lub niezachowania wymagań, wskazanych w ustępie 1 i 2, a usterki te nie dadzą się usunąć, wówczas Komisja Przetargowa winna zażądać wyjaśnień przy jawnej części rozprawy i następnie powziąć uchwałę co do ważności oferty.

Uchwała ta winna być zapisana w protokóle z wyłuszczeniem powodów.

§ 12. Oferty winny być składane w zapieczętowanych kopertach z napisem „oferta do przetargu na..., odbyć się mającego w dniu .... r.“

Oferty mogą być składane lub przesyłane przez pocztę.

Przy przesyłkach pocztą decyduje dzień i godzina nadejścia pisma do biura podawczego urzędu, przeprowadzającego przetarg.

§ 13. Oferty składane osobiście lub pocztą nadchodzące, oraz nadesłane dodatkowo załączniki, dodatki wzory itp. należy zaopatrzyć w biurze podawczem datą wpływu, umieszczoną na nieotwartej kopercie, ewentualnie także na dodatkowych załącznikach i wciągnąć do osobnego na dany przetarg prowadzonego rejestru, przyczem każda koperta winna być oznaczona tym samym numerem, pod którym w rejestrze została zapisana. Pod tym samym numerem wciąga się ewentualnie dodatkowe załączniki.

W rejestrze należy uwidocznić: numer bieżący, datę złożenia lub nadejścia oferty, ilość ewentualnych i dodatkowych załączników, ilość i rodzaj wzorów, należących do oferty.

Koperty należy przechować i oddać nieotwarte wraz z rejestrem, ewentualnemi załącznikami, wzorami itp. w wyznaczonym terminie Przewodniczącemu Komisji Przetargowej.

Składający ofertę może żądać wydania mu zaświadczenia imiennego lub na okaziciela o złożeniu oferty.

§ 14. Komisja Przetargowa winna odrzucić zgóry oferty pochodzące od osób, o których Komisji wiadomo, że pozostają z funkcjonarjuszami Związku Komunalnego przeprowadzającego przetarg i rozstrzygającego o przyjęciu oferty, oraz z członkami Komisji Przetargowej i z ewentualnym rzeczoznawcą w stosunku pokrewieństwa do trzeciego stopnia, a powinowactwa do drugiego stopnia, lub też w razie ujawnienia usiłowania przekupstwa jednego z członków Komisji Przetargowej, lub wogóle, że mają jakiekolwiek z oznaczonymi osobami wspólne interesy handlowe.

Komisja może nie rozpatrywać:

a) ofert złożonych bez wymaganego wadjum,

b) ofert nie opartych na warunkach lub wzorach i próbkach, które wzięto za podstawę do przetargu,

c) ofert złożonych w sposób niezgodny z przepisanym w warunkach przetargowych ślepym kosztorysem, dalej ofert naruszających przepisy § 11 ustęp 2,

d) ofert osób, które z powodu dawniej wykonywanych dostaw i robót należy dowodnie uważać za nierzetelne, nie posiadające odpowiednich kwalifikacji lub niepewne.

Wszystkie wniesione oferty winny być zachowane i do protokółu przetargu dołączone.

§ 15. Przetargi winny odbywać się ściśle w terminie i miejscach na nie wyznaczonych i do publicznej wiadomości podanych. Oferenci i ich pełnomocnicy mają prawo być obecnymi przy otwarciu ofert. Za oferenta lub pełnomocnika uważa się w razie wątpliwości tego, kto wykaże się poświadczeniem pocztowem nadania oferty na poczcie lub zaświadczeniem o złożeniu oferty.

Oferty rozpatruje Komisja Przetargowa, powołana przez Organ Zarządzający Związku Komunalnego w składzie 3 członków, wspólnie z Organem Zarządzającym Związku Komunalnego, względnie też sam Organ Zarz. Związku. W skład Komisji nie mogą wchodzić osoby bezpośrednio zainteresowane w zakupie, lub przeprowadzeniu robót. Kierownik Budowy udziela opinji fachowej bez głosu decydującego.

Przedmiotem rozprawy przetargowej jest zbadanie prawidłowości rozpisania przetargu i rozpatrzenie ofert.

W tym celu Komisja Przetargowa bada na wstępie, czy uczyniono zadość przepisom o ogłoszeniu przetargu i czy pieczęcie i koperty mieszczące oferty są nienaruszone. Wyniki tych badań winny być wyraźnie stwierdzone w protokóle.

W razie stwierdzenia uchybień Komisja Przetargowa decyduje stosownie do istoty uchybień, albo zaniechanie dalszego przetargu, albo też prowadzi przetarg dalej.

O ile przetarg ma być dalej prowadzony Komisja Przetargowa otwiera wniesione oferty w tym porządku, w jakim wciągnięto je do rejestru, obejmującego wpływ ofert.

Przed przeczytaniem każdej oferty, winna Komisja zbadać, czy oferta wraz z należącymi do niej załącznikami i dodatkami jest należycie podpisaną, czy niema w niej poprawek nieomówionych i skrobań, czy dołączono do niej wymagane w danym razie próbki i wzory, wreszcie czy wykazano złożenie wadjum. Komisja winna zaraz powziąć ewentualne uchwały i zaprotokółować je wraz z motywami.

Następnie Komisja ogłasza nazwiska oferentów, treść oferty, tudzież inne szczególne a rozstrzygające okoliczności, wreszcie postawione ceny, jednak z pominięciem podanych ewentualnych źródeł nabycia.

W razie obszerniejszych danych co do cen jednostkowych wystarczy ogłosić wynikające z nich ceny ogólne.

Po przeprowadzonej rozprawie publicznej Komisja Przetargowa odbywa poufną naradę, w toku której uskutecznia rachunkowe przeliczenie ofert, sporządzając zestawienie porównawcze cen jednostkowych i sumarycznych, poczem poweźmie uchwałę proponującą przyjęcie jednej z ofert, jej zdaniem najkorzystniejszej i zamieszcza uchwałę wraz z motywami w protokóle.

Przy ocenie ofert należy szczególną zwrócić uwagę na solidność firm, oraz nie tylko na oferowaną sumę ogólną, ale także na jej części składowe i ceny jednostkowe i ich wzajemny stosunek w poszczególnych fazach dostawy i roboty, zwłaszcza przy budowlach. Oferowane ceny nietylko ogólne, ale i jednostkowe winny być porównane z cenami targowemi, celem dania podstawy do oceny solidności oferty.

Przy równych ofertach należy dawać pierwszeństwo tym firmom, które materjalnie popierają prace Polskiego Komitetu Normalizacyjnego i będą mogły wykazać się odpowiedniem zaświadczeniem Komitetu.

Jeżeli po zbadaniu ofert okaże się, że żadna z ofert nie nadaje się do przyjęcia z powodu, że cena ogólna najniższej oferty przekracza o 5% lub więcej kosztorys wstępny. Przewodniczący orzeknie, iż przetarg pozostał bez rezultatu i zawiadomi o tem oferentów.

§ 16, Z przebiegu rozprawy należy prowadzić protokół, opisujący dokładnie wszelkie ważne okoliczności rozprawy, a więc między innemi skład Komisji Przetargowej i zapadłe uchwały wraz z motywami. Ewentualne vota odmienne członków komisji wraz z ich uzasadnieniem należy również protokółować.

W osnowie protokółu należy w szczególności wymienić oferty w porządku kolejnym z wymienieniem nazwiska i miejsca zamieszkania oferentów, daty wniesienia,

stwierdzenie stosunku treści oferty do rozmiarów konkurencji t. j. czy ofertą objęto wszystkie budowle i roboty, na które rozpisano przetarg, czy tylko niektóre z nich i jakie, wreszcie stwierdzenie wysokości oferowanych ogólnych dostaw i robót.

§ 17. Organ zarządzający Związku Komunalnego aprobuje wniosek Komisji Przetargowej co do przyjęcia oferty, jeżeli ogólna cena nie przekracza 5% ceny rynkowej, oraz jeżeli przedmiotem postępowania przetargowego były przynajmniej trzy ważne oferty.

Gdy nie zachodzą warunki, przewidziane powyżej należy ogłosić nowy przetarg. O przyjęciu, względnie nieprzyjęciu ofert należy zawiadomić wszystkich oferentów.

§ 18. Komisja Przetargowa, gdy wynik przetargu jest niezadawalniający, lub gdy oferowane ceny są wyższe od cen rynkowych, może zarządzić osobno po sprawdzeniu ofert przeprowadzenie dodatkowo przetargu ustnego pomiędzy dowolną liczbą wybranych oferentów w ich obecności, którzy zaoferowali najkorzystniejsze warunki i to tak, co do całości, jak i co do pewnych pozycyj przedmiotu przetargu pisemnego. Uchwałę tego rodzaju należy w protokóle rzeczowo i wyczerpująco uzasadnić.

Każdą z oferowanych cen należy osobno zaprotokółować, a do ważności omawianych ofert ustnych potrzebne są podpisy odnośnych oferentów na końcu protokółu.

§ 19. W wypadkach mniejszego znaczenia, w których chodzi o dostawy i roboty na sumę nie większą jak 8000 zł. dla Pow. Zw. Komun. i miast wydzielonych oraz 3000 zł. dla miast niewydzielonych i 1500 zł. dla gmin wiejskich, tudzież przy dostawach i robotach w powyższych granicach, nie wymagających specjalnych znajomości fachowych od przedsiębiorców i kiedy pożądany jest udział oferentów z szerszych warstw ludności, może Związek Komunalny w miejsce przetargu ofertowego pisemnego zarządzić przetarg ustny in minus od sumy kosztorysowej, względnie najniższej oferty.

Przy przetargu ustnem mają analogiczne zastosowanie przepisy rozdziału o przetargu ofertowym pisemnym z następującemi uzupełnieniami względnie zmianami:

a) ogłoszenie o przetargu należy zamieścić jedynie przez wywieszenie na tablicy urzędowej danego Związku Komunalnego,

b) na początku rozprawy przetargowej należy odczytać wobec biorących w przetargu udział oferentów warunki przetargowe;

c) oferenci zgłaszają się przed Komisją Przetargową osobiście lub przez pełnomocników, posiadających pełnomocnictwa pisemne w miarę potrzeby uwierzytelnione i składają wadjum na ręce Komisji.

Bezpośrednio po skończonej rozprawie zwraca się wadja oferentom, których ofert nie przyjęto, zaś wadjum odnoszące się do najkorzystniejszej oferty składa się do Kasy Związku na rachunek sum przechodnich, aż do czasu spisania umowy;

d) oferty ogłasza się kolejno coraz niższe aż do czasu, gdy mimo trzykrotnego wywołania niema dalszego zgłoszenia; w protokóle rozprawy przetargowej wpisuje się kolejno wszystkie oferowane ceny;

e) najkorzystniejszy oferent podpisuje przygotowane przez Komisję przetargową warunki.

§ 20. Oddawanie dostaw i powierzanie robót w ogólnej sumie do wysokości, oznaczonej w § 3 p. 6 i 7 niniejszego rozdziału, może nastąpić z wolnej ręki za zwykłym rachunkiem kupieckim bez umowy pisemnej. Należy jednak sporządzić w aktach adnotację o przeprowadzonych pertraktacjach z miejscowymi przedsiębiorcami, dołączyć do aktów ewentualnie złożone ich cenniki oraz podać ceny analogicznych poprzednich dostaw i robót.

Przy równych warunkach należy przyjmować zgłoszenia bezpośrednich producentów, względnie miejscowych dostawców z pominięciem pośredników.

§ 21. Gdy zapadło rozstrzygnięcie przyjęcia oferty, winien Przewodniczący Organu Zarządzającego Związku Komunalnego przystąpić bezzwłocznie do spisania umowy z zachowaniem obowiązujących przepisów stemplowych.

W tym celu Przewodniczący Organu Zarządzającego wyznacza oferentowi termin do spisania umowy.

W umowie należy, opierając się na pisemnych warunkach przetargowych, najdokładniej określić wzajemne prawa i obowiązki zamieszczając:

a) oznaczenie obu stron umawiających się,

b) oznaczenie i opisanie przedmiotu umowy z powołaniem się na wszystkie załączniki oferty,

c) podanie, o ile zastrzeżono to w warunkach przetargu, źródeł nabycia przedmiotów dostawy i materjałów,

d) umówione ceny i sposób zapłaty i wszystkie w tym względzie rygory i zastrzeżenia, określając szczegółowo postanowienia co do zapłaty częściowej za już wykonane roboty i dostawy, oraz zapłaty końcowej,

e) postanowienie o wysokości strącać się mających z częściowych rachunków przedsiębiorcy, względnie dostawy rat kolaudacyjnych,

f) termin rozpoczęcia wykonywania dostawy i roboty, termin jej ukończenia, oraz sposób i termin odbioru (kolaudacji) ewent. inny czas trwania umowy,

g) postanowienia o sposobie zagwarantowania jakości wykonania zobowiązań przedsiębiorcy względnie dostawcy, oraz co do czasu trwania tej gwarancji.

h) postanowienia o prawie zastępczego oddania robót i dostaw oraz postanowienia co do kaucji i kar umownych względem przedsiębiorcy z tem, że wysokość kary umownej należy oznaczyć w stosunku odpowiednim do całkowitej wartości przedmiotu dostawy i roboty i w stosunku do ewentualnej szkody (wzór umowy załącznik Nr. 1).

Oryginał umowy przechowuje się w biurze Związku Komunalnego, a odpis uwierzytelniony zostaje wydany przedsiębiorcy.

Wzajemne oświadczenia ustne uważa się za nieważne.

§ 22. Odbiór dostaw i robót winien być uskuteczniony w terminach umówionych na zasadach bliżej określonych w rozdziale III § 13.

Operat kolaudacyjny (pierwszy odbiór) winien zawierać:

a) rachunek kolaudacyjny z dokładnym opisem i wyliczeniem wykonanych robót, uzgodniony z aprobowaną ofertą.

b) rachunek kolaudacyjny robót dodatkowych nieprzewidzianych ofertą z załączeniem odpisów wykonania oraz kalkulacji cen jednostkowych.

c) do poszczególnych rachunków należy dołączyć projekt i plany wykonawcze (przy większych robotach, oraz przy przeprowadzeniu zmian w stosunku do projektu pierwotnego),

d) zestawienie kolaudacyjne robót oferowanych oraz zestawienie na roboty dodatkowe, nieprzewidziane ofertą (wzór Nr. 2 i Nr. 3),

e) protokół kolaudacyjny sporządzony według wzoru Nr. 4.

Po protokólarnem przyjęciu wszystkich robót Kierownik Budowy winien sporządzić kosztorys wykonawczy, zestawiony zgodnie z wzorem Nr. 5,

f) w oznaczonym terminie umownym Komisja bada po raz drugi daną robotę i sporządza protokół rekolaudacyjny (drugiego odbioru) według wzoru Nr. 6.

§ 23. Stosunki wzajewne Związku Komunalnego i przedsiębiorców w szczegółach reguluje rozdział III niniejszych przepisów.

Tekst tych warunków, ujęty w oddzielną odbitkę winien być doręczony za zwrotem rzeczywistych kosztów przedsiębiorcy — oferentowi i przy zawarciu umowy przez niego podpisany.

ROZDZIAŁ III.

OGÓLNE WARUNKI BUDOWY I DOSTAW.

§ 1.

Stosunek ogólnych warunków do całości umowy.

Warunki ogólne stanowią podstawę stosunku umownego między Związkiem Komunalnym a przedsiębiorcami robót i dostaw dla budowli wszelkiego rodzaju o tyle, o ile sama umowa, lub inne jej załączniki (szczegółowe warunki, wykazy robót i t.p.) nie zawierają odmiennych postanowień.

Pod nazwą „przedsiębiorca" rozumie się również w niniejszych warunkach i „dostawcę".

§ 2.

Postanowienia zasadnicze.

1) Gospodarzem budowy jest Związek Komunalny. Reprezentuje go upoważniona osoba, podpisująca umowę w imieniu Związku.

2) Przedsiębiorcą może być:

a) Osoba fizyczna, posiadająca obywatelstwo polskie i sądownie niekarana za przestępstwa, wynikające z chęci zysku;

b) Osoba prawna, mająca siedzibę w Państwie Polskiem;

c) Kilka osób, nie stanowiących osoby prawnej, a posiadających warunki, podane pod a).

3) Oferent jest obowiązany, zwłaszcza przy większych robotach, podać na żądanie ceny materjałów potrzebnych do wykonania ważniejszych oferowanych przezeń robót; to samo odnosi się również do robocizny.

Organa Związku Komunalnego, a także Komisja przetargowa, mają prawo żądać przedstawienia kalkulacji poszczególnych cen oferty, a oferent ma obowiązek przedstawić tę kalkulację pod rygorem uznania jego oferty w razie przeciwnym za nieważną, jednak ani podanie przez oferenta swej kalkulacji cen ofertowych, ani części składowych cen ofertowych nie daje przedsiębiorcy żadnych praw pozaumownych, ani nie pociąga dla gospodarza budowy żadnych obowiązków.

4) Wynagrodzenie (należytość) przedsiębiorcy będzie wypłacona według rzeczywistego wymiaru świadczeń, a obliczona w sposób w umowie określony na podstawie cen jednostkowych, podanych przez przedsiębiorcę w przyjętej ofercie. Wynagrodzenie może być również umówione w formie wynagrodzenia ryczałtowego. Suma końcowa, obliczona w kosztorysie (zestawieniu cen) nie ma bez wyraźnej umowy znaczenia wynagrodzenia ryczałtowego. Suma ta służyć będzie za podstawę do obliczenia kaucji (§ 17) i opłaty skarbowej od umowy.

5) Może być również zawarta umowa w wyjątkowych wypadkach, gdy roboty nie można określić za cenę ryczałtową, lub jednostkową, na podstawie której przedsiębiorca otrzyma jako wynagrodzenie za roboty zgóry określone, jedynie tylko zwrot dziennych płac robotników (dniówek) przez niego uiszczonych wraz ze świadczeniami społecznemi, z doliczeniem dodatku procentowego za nadzór, narzędzia i godziwy zarobek przedsiębiorcy. Przy tego rodzaju robotach materjał będzie albo przez Związek Kom. dostarczony, lub też stosownie do warunków umowy wynagrodzony przedsiębiorcy osobno; w tych wypadkach roboty winny być prowadzone pod jaknajściślejszym nadzorem Kierownika budowy.

6) Bez względu na to, czy zamówienie nastąpiło przy zawarciu umowy lub później (§§ 4 i 5), może Związek zamówione roboty odwołać z powodu niedopełnienia umowy przez przedsiębiorcę, wskutek jego śmierci, popadnięcia w konkurs, wszczęcia postępowania upadłościowego, ogłoszenia likwidacji lub, gdy Związek sam zniewolony będzie do zaniechania robót lub dostaw.

To odwołanie zamówienia może dotyczyć także tylko pewnych części zamówienia.

7) Gdyby przedsiębiorca nie dopełnił któregokolwiek z warunków umowy, wówczas Związek Kom. może umowę rozwiązać, a roboty lub dostawy albo powierzyć do dalszego wykonania innemu przedsiębiorcy, albo wykonać je sposobem gospodarczym. W tym wypadku pokrywa Zw. Kom. z kaucji przedsiębiorcy wszelkie szkody i straty, mogące wyniknąć z rozwiązania umowy. Gdyby kaucja nie wystarczyła, zgłasza Zw. Kom. swoje pretensje do całego majątku przedsiębiorcy. Również w razie, jeśli w czasie trwania umowy przedsiębiorca popadł w konkurs, albo ogłosił upadłość, albo likwidację, Związek może powierzyć dalsze prowadzenie robót lub dostaw zarządcy masy konkursowej upadłości lub likwidacji, albo też umowę z przedsiębiorcą rozwiązać i według swego uznania wykonać roboty w inny sposób na koszt i stratę masy konkursowej, upadłościowej (likwidacyjnej).

Powyższe zasady mają również zastosowanie, jeżeli przedsiębiorca w czasie trwania umowy został skazany wyrokiem sądowym za przestępstwo wynikające z chęci zysku.

W razie śmierci, albo choroby umysłowej przedsiębiorcy zarówno Zw. Kom. jak i spadkobiercom przedsiębiorcy, względnie jego prawnym następcom przysługuje prawo rozwiązania umowy. W tym wypadku zostanie dokonany rozrachunek za dokonane już roboty lub dostawy bez dalszego prawa dla stron dochodzenia szkód i strat, mogących wyniknąć wskutek rozwiązania umowy.

8) Przedsiębiorca co do wykonania budowy ma trzymać się ściśle danych mu planów, rysunków i t. p., jak również szczegółowych poleceń Kierownika budowy i nie wolno mu w niczem samowolnie od nich odstąpić. Gdyby mimo to wprowadził zmiany, Kierownik budowy może zażądać usunięcia robót uskutecznionych samowolnie, a przedsiębiorcy nie przysługuje prawo żądania jakiegokolwiek odszkodowania za robotę, ani też za materjał. Jeżeli Kierownik budowy zarządzi zmianę projektu, to przedsiębiorcy nie będzie się należało z tego powodu żadne osobne wynagrodzenie, o ile nie nastąpią okoliczności, podane w §§ 3, 4 i 5.

§ 3.

Zmniejszenie ilości robót kosztorysowych.

1) Roboty, co do których wykonania zawarto umowę, które jednak zostały zaniechane, nazywają się robotami poniżej kosztorysu. Przy obliczaniu wartości roboty poniżej kosztorysu (zaniechanej) należy przyjąć za podstawę ceny jednostkowe, albo też przy umowie ryczałtowej obliczyć wartość tę według jej stosunku do całości kwoty ryczałtowej przy zastosowaniu tej samej podstawy, która posłużyła do oznaczenia ryczałtowej sumy lub wreszcie przy robotach wykonywanych we własnym zarządzie (na dniówki) przyjąć za podstawę uiścić się mające za te roboty wynagrodzenie (§ 16, punkt 5).

2) Gdyby pewna kategorja robót wykonana została w ilości mniejszej od ilości umówionej tak, iżby różnica między temi ilościami przekraczała dwudziestopięcio, względnie przy dostawach — dziesięcioprocentową granicę, albo granicę określoną w warunkach szczegółowych, wówczas może przedsiębiorca żądać odszkodowania, jednak tylko w granicach rzeczywiście poniesionej skutkiem tego i udowodnionej straty. Odszkodowanie za tę nadwyżkę zaniechanych robót, względnie dostaw, o którą ustanowiony powyżej ryczałt został przekroczony, nie może przekraczać dziesięciu procent dotyczącej należności, obliczonej według cen umowy.

3) Jeżeli to zmniejszenie robót spowodowane zostało właściwością gruntu, która odkryta została dopiero w czasie budowy, przedsiębiorcy nie należy się żadne wogóle odszkodowanie.

4) W razie, gdyby przedsiębiorca miał już przygotowane na placu budowy materjały, lub gdyby one zostały już do przewozu kolejowego nadane i gdyby materjały te nie mogły być już użyte z powodu zmniejszenia ilości robót, natenczas zamiast ewentualnie żądanego przez przedsiębiorcę odszkodowania, może Związek Komunalny objąć te materjały za zwrotem kosztów po cenach, po jakich przedsiębiorca te materjały zakupił i dostawił lub po cenach umownych, zależnie od tego, która cena będzie dla Związku korzystniejsza.

5) Jeżeli roboty względnie dostawy poniżej kosztorysu mieszczą się w granicach 25°/₀ względnie 10°/₀, odszkodowanie w granicach podanych w punkcie 2-gim przyznane być może tylko wówczas, jeżeli Kierownik budowy wydał (§ 9 pkt. 3) pisemne zamówienie na wykonanie poszczególnych robót.

6) Odszkodowania przewidziane w punktach 2, 4 i 5 nie będą przyznane:

a) jeżeli zaniechanie robót spowodowane zostało z winy przedsiębiorcy;

b) jeżeli zamówienie robót cofnięte zostało wskutek niedopełnienia umowy przez przedsiębiorcę;

c) jeżeli zmniejszenie robót spowodowały przyczyny, wywołane „siłą wyższą“.

§ 4.

Zwiększenie ilości robót kosztorysowych.

1) Robotami powyżej kosztorysu, albo dodatkowemi, nazwane są w niniejszych warunkach ogólnych te nieprzewidziane, a w czasie budowy uskutecznione roboty, które wprawdzie należą do rodzaju robót zamówionych, jednak ilością swą przewyższają zamówienie. Inne roboty, które bedą wprawdzie konieczne do zupełnego wykonania pierwotnych zamówień, które jednak w kosztorysie nie zostały przewidziane, nie mogą być zaliczane do robót dodatkowych.

2) Jeżeli roboty powyżej kosztorysu lub dostawy dodatkowe okażą się konieczne, wtedy ma przedsiębiorca donieść o tem natychmiast Kierownikowi budowy i przed wykonaniem tych robót uzyskać polecenie Kierownika budowy, który zresztą może takie roboty zarządzić także bez doniesienia. Na skutek tego polecenia (zamówienia) jest przedsiębiorca obowiązany wykonać roboty dodatkowe po cenach ofertowych, o ile roboty dodatkowe lub dostawy nie przekraczają umownej ilości o 25 (dwadzieścia pięć) procent, albo ilości określonej w szczegółowych warunkach.

W wypadkach wynagrodzenia ryczałtowego, mają być należytości obliczone w stosunku do całkowitego wynagrodzenia przy użyciu tych danych, na podstawie których oznaczono wynagrodzenie ryczałtowe.

3) Gdyby pewna kategorja robót miała być wykonana w ilości większej tak, iżby różnica między ilością rzeczywiście wykonaną, a ilością umowną, przekraczała powyższą maksymalną dwudziestopięcioprocentową granicę, albo w warunkach szczegółowych określoną granicę, w takim razie może przedsiębiorca żądać za tę nadwyżkę roboty, względnie dostawy innej ceny niż zaoferowana. Cena ta musi być ustalona w drodze pisemnej przed rozpoczęciem wykonania robót dodatkowych. Jeżeli

nie przyjdzie do porozumienia, Zw. Kom. może ową nadwyżkę robót dodatkowych wykonać we własnym zarządzie lub oddać do wykonania innemu przedsiębiorcy.

4) Gdyby przedsiębiorca wykonał dodatkowe roboty, które przekraczają dopuszczalną ilość, bez poprzedniego porozumienia się co do ceny, wówczas do tych robót dodatkowych mają zastosowanie ceny umowne.

5) Do wynagrodzenia robót niezamówionych nie jest Związek Kom. obowiązany i może także żądać ich usunięcia.

§ 5.

Roboty nowe.

1) Robotami nowemi są te przy sposobności wykonania robót uskutecznione roboty, które przy zamówieniu nawet co do rodzaju nie były przewidziane. Roboty nowe mogą być wykonywane tylko na podstawie pisemnego polecenia Kierownika budowy.

2) Do robót nowych stosują się postanowienia, odnoszące się do robót dodatkowych z następującą zmianą:

Ponieważ dla robót nowych — jak to z natury rzeczy wynika — nie ułożono się co do ich cen, przeto ceny te zostaną obliczone analogicznie do cen robót podobnych, objętych kosztorysem, przyczem uwzględnić należy uzyskany opust procentowy. W braku tej analogji zostaną zastosowane normy nie przekraczające analizy cen jednostkowych, ustalonych na podstawie przeciętnych cen rynkowych, w ostatnich czasach przed oddaniem robót, przy uwzględnieniu procentowego opustu, względnie, o ile opust nie jest przewidziany w umowie, średniego stosunku innych cen umownych do cen obliczonych na podstawie tej analizy.

§ 6.

Świadczenia uboczne.

1) Przedsiębiorca jest obowiązany dostarczyć swoim kosztem cały potrzebny do wykonania budowy inwentarz budowlany, budynki pomocnicze, warsztaty, place na składy materjałów, środki transportowe, wodę, oświetlenie i inne do wykonania jego robót potrzebne środki pomocnicze. W razie użycia przyrządów, placów materjałowych i środków lokomocji należących do Zw. Kom. nastąpi oddzielne porozumienie co do wynagrodzenia.

2) Przedsiębiorca jest obowiązany wykonywane przez siebie budowle ubezpieczyć na rzecz Zw. Kom. od ognia na własny koszt na czas aż do odbioru końcowego i porozumieć się co do wysokości sumy ubezpieczenia z Kierownikiem budowy. Polisy ubezpieczeniowe mają być złożone na ręce Kierownika budowy.

3) Jeżeli z robotami zamówionemi połączone są rozbiórki, wykopy ziemne itp., przyczem uzyskane będą materjały budowlane (części składowe domu), to wówczas:

a) Uzyskane materjały pozostaną własnością Zw. Kom. Burzenie (wykopy i rozsadzania) zapłacone będzie według § 2 punkt 4 i 5, tudzież osobnych szczegółowych warunków budowy i innych załączników umowy;

b) Przedsiębiorca ma dołożyć starania, by materjały uzyskiwane przy rozbiórkach otrzymywano w stanie jak najbardziej użytecznym, aby je następnie złożono wszystkie z największą starannością bez osobnego wynagrodzenia na miejscach składowych, wskazanych przez Kierownika budowy;

c) Przedsiębiorca jest obowiązany zwrócić Kierownikowi budowy wszystkie cenne i wartościowe przedmioty znalezione podczas budowy. Odpowiada on za ich całość;

d) Na placu składowym mają być materjały przesortowane, oczyszczone i ułożone według rodzaju w figury, wygodne do mierzenia. Kierownik budowy zbada te materjały i wyznaczy, które z nich przedsiębiorca ma ponownie użyć do wykonania swych robót (§ 7 pkt. 2). Materjały te będą przy obliczeniu należytości przedsiębiorcy zaliczone według cen umownych.

e) Materjały nie przeznaczone do powtórnego użycia, pozostaną własnością Związku o ile nie postanowiono inaczej.

4) Wszystkie przedmioty, które mają być dostarczone według wagi, należy odważyć na placu budowy w obecności Kierownika budowy, a waga potwierdzona w poświadczeniu dostawy i odbioru ma być zapisana w dzienniku budowy. Poświadczenia dostawy, potwierdzone przez Kierownika, mają być dołączone do rachunku końcowego. Załadowanie, dowóz do wagi, do miejsca składu lub miejsca użycia, należy do przedsiębiorcy i ma się odbyć na jego koszt.

5) Przedsiębiorca nie może rościć pretensji względem gospodarza budowy do odszkodowania za szkody i straty wynikłe dla niego (przedsiębiorcy) z powodu niedbalstwa, braku dozoru, nieodpowiednich lub niedostatecznych zarządzeń, wogóle z przyczyny jego zawinienia lub niekorzystnych okoliczności z powodu uszkodzenia przez osoby trzecie.

§ 7.

Dostawa materjałów, wykonanie robót.

1) Jakość materjału, sposób wykonania robót i świadczenia uboczne mają odpowiadać przedewszystkiem warunkom umowy. Roboty mają być wykonane z dobrego i trwałego materjału, w szczególności także inne środki pomocnicze (§ 6 pkt. 1) mają być zupełnie dobrej jakości, zapewniającej bezpieczeństwo.

2) Okoliczność, że według pierwotnych lub następuych umów, albo według zlecenia Kierownika budowy przepisany był przedsiębiorcy pewien sposób wykonania roboty, dotyczący mianowicie konstrukcji i materjału lub, że przedsiębiorca nie ma dostarczyć materjału, nie zwalnia go od odpowiedzialności za wykonane roboty. Jest on obowiązany, jeszcze przed wykonaniem roboty, zbadać przepisany sposób wykonania i materjał, a gdyby miał w tym względzie wątpliwości, postąpić według przepisu § 9 pkt. 5.

3) Na wypadek różnicy zdań co do jakości materjałów budowlanych, dostawianych przez przedsiębiorcę, może Kierownik budowy zasięgnąć także orzeczenia zakładu dla badania materjałów budowlanych. Jeżeli orzeczenie wypadnie na niekorzyść przedsiębiorcy, ponosi on koszta badania.

4) Jeżeli przedsiębiorcy nie zostało wyraźnie przepisane użycie materjałów zagranicznych, jest obowiązany dostarczyć tylko takie wyroby, które zostały wykonane w granicach Rzplitej Polskiej przy użyciu surowców krajowych. To samo dotyczy maszyn, przyrządów i innych przedmiotów potrzebnych do wykonania dostaw i robót, w szczególności zaś przy robotach budowlanych także inwentarza budowlanego. Przedsiębiorca jest obowiązany wykazać na żądanie Kierownika budowy pochodzenie swojskie przedmiotów i materjałów używanych na budowie.

5) Gdyby krajowe wyroby i materjały nie mogły być wogóle dostarczone w czasie wykonania roboty lub dostawy lub nie mogły być dostarczone w niezbędnie koniecznym czasie i jakości odpowiedniej, może Kierownik budowy zwolnić przedsiębiorcę z obowiązku w poprzednim ustępie ustanowionego, na podstawie przedstawionego na czas wiarygodnego dowodu. Jeżeli przedsiębiorca stara się o zwolnienie od obowiązku zakupna wyrobów krajowych z powodu, że dostarczenie tychże na czas z kraju nie jest możliwe, wówczas ma wykazać, że dostawy lub roboty starał się zamówić we właściwym czasie.

§ 8.

Współdziałanie z innymi przedsiębiorcami.

1) Jeżeli poszczególne roboty na budowie oddane zostały do wykonania różnym przedsiębiorcom, są oni obowiązani nie tylko wyrazić zgodę na wykonywanie na miejscu budowy innych robót lecz także mają się porozumieć co do odpowiedniego współdziałania w interesie budowy, mają popierać się wzajemnie i postępować ściśle według wydanych w tym celu zarządzeń Kierownika budowy.

2) Każdy przedsiębiorca jest obowiązany bez osobnego odszkodowania zezwolić na wspólne używanie przez innych przedsiębiorców rusztowań, schodów, ustępów, ustawionych dla swych robót. Przedsiębiorca robót murarskich jest obowiązany zezwolić innym przedsiębiorcom — bez osobnego wynagrodzenia — na stawianie na jego rusztowaniach dodatkowych rusztowań pomocniczych i pozostawić rusztowania swe bez odszkodowania tak długo, jak długo one będą potrzebne do zupełnego wykończenia budynku.

3) Właściciel rusztowania nie jest obowiązany wykonywać własnym kosztem zmian na rusztowaniach lub ustawiać rusztowań pomocniczych w interesie innych przedsiębiorców.

4) Jeżeli przedsiębiorca przez swe czynności wyrządzi szkodę innemu przedsiębiorcy, winien mu dać odszkodowanie. Poszkodowany ma prawo poszukiwać na winnym swych pretensyj.

5) Za uszkodzenie oszkleń, jakie zdarzą się przed ukończeniem ostatecznego odbioru, odpowiadają wszyscy przedsiębiorcy, którzy po rozpoczęciu robót szklarskich byli przy budowie jeszcze zajęci w stosunku do sumarycznego kosztu ich robót, o ile oczywiście nie stwierdzono winy indywidualnej.

6) Każdy przedsiębiorca jest obowiązany przedstawić do odbioru swe roboty bez zarzutu także wówczas, jeżeli inni przedsiębiorcy je uszkodzili lub zanieczyścili. Wszelkie przeto potrzebne poprawki i uzupełnienia własnych robót ma każdy przedsiębiorca, po wykończeniu innych robót — wykonać bez osobnego wynagrodzenia. Ma on też wszystkie przez jego robotników pozostawione odpadki materjałów i t. p. swoim kosztem z placu budowy usunąć na żądanie Kierownika budowy i w czasie przez Kierownika budowy oznaczonym.

§ 9.

Kierownik budowy i jego kompetencje.

1) Umowę z przedsiębiorcą zawiera Związek Komunalny w osobie upoważnionego przedstawiciela i ustanawia Kierownika budowy, który poda przedsiębiorcy do wiadomości w dzienniku budowy uprawnienia i zakres działania osób dodanych mu do pomocy. Może to także uczynić pisemnie w inny sposób. Kierownik budowy jest powołany do zastępstwa Związku Komunalnego przy wykonaniu umowy.

2) Kierownik budowy jest powołany do pilnowania dokładnego wykonania umowy przez przedsiębiorcę, ma on robotami kierować i wydawać zarządzenia dotyczące wszystkich spraw, odnoszących się do budowy, do jakości materjałów, wykonania roboty wedle ogólnego i szczegółowego programu robót i t. d. Zarządzenia te obowiązują przedsiębiorcę bezwarunkowo.

3) Kierownik budowy wydaje polecenia na wykonanie robót w ścisłym związku z treścią zawartej umowy. Polecenia te uzupełnia wedle potrzeby szczegółowemi rysunkami, wskazaniem wysokości, wytyczeniem budowli etc. Jeżeli obowiązek dostarczenia szczegółowych rysunków i planów spadnie na przedsiębiorcę, jest przedsiębiorca obowiązany sporządzić je zawczasu kosztem własnym i własnymi siłami technicznemi według wskazówek Kierownika budowy. Przedsiębiorca obowiązany jest w tym wypadku dostarczyć Kierownikowi budowy potrzebną ilość kopji tych planów i rysunków. Kierownik budowy może zastrzec sobie prawo wydawania zleceń na wykonanie poszczególnych robót umownych i oznaczenia terminu ich

rozpoczęcia. Jeżeli przedsiębiorca wykona je wcześniej, nie otrzyma za nie zapłaty, o ile roboty te nie zostaną uznane przez Kierownika.

4) Żądania Kierownika, przewidziane w niniejszych warunkach ogólnych, w umowie i jej załącznikach, będą wydawane pisemnie. Polecenia te wydaje Kierownik budowy przedsiębiorcy z reguły w dzienniku budowy, a przedsiębiorca, względnie jego przedstawiciel, stwierdza podpisem fakt otrzymania polecenia.

Przedsiębiorca jest obowiązany pod odpowiedzialnością za wszelkie następstwa przyjmować przesłane mu pisma Kierownika budowy i potwierdzać odbiór tych pism.

5) Jeżeliby przedsiębiorca uważał zarządzenia Kierownika budowy, jako sprzeczne z interesem budowy, albo wstrzymujące jej wykonanie we właściwym czasie, albo niezgodne z umową, wówczas ma swe zastrzeżenie przedstawić pisemnie Kierownikowi natychmiast, w każdym zaś razie przed rozpoczęciem wykonania polecenia.

Jeżeli mimo to Kierownik podtrzyma swe zarządzenie, odpowiedzialność za następstwa odnośnych zleceń nie obciąża przedsiębiorcę.

6) O ile przedsiębiorca w ciągu 4 tygodni od chwili podania mu do wiadomości ostatecznego rozrachunku dokonanego przez Kierownika budowy nie wniesie swego sprzeciwu do Związku Komunalnego zawierającego umowę, uważane to będzie za przyjęcie tego rozrachunku.

7) Przedsiębiorca winien używać drogi pisemnej do objawienia swych życzeń, składania oświadczeń, zarzutów, żądań i t. p.

§ 10.

Organa przedsiębiorstwa.

1) Jeżeli przedsiębiorca nie posiada należytego uzdolnienia do wykonywania objętych robót, wówczas ma ustanowić należycie uzdolnionego pełnomocnika, który podczas trwania budowy ma mieć swą siedzibę w miejscu budowy. Bezzwłocznie po zawarciu umowy ma przedsiębiorca doręczyć Kierownikowi budowy pełnomocnictwo należycie wystawione i na żądanie uwierzytelnione, według którego pełnomocnik ma być upoważniony do wykonania umowy.

2) Także i wtedy, gdy posiada sam należyte uzdolnienie, jest przedsiębiorca obowiązany do ustanowienia generalnego pełnomocnika w zakresie oznaczonym w punkcie 1), jeżeli:

a) przedsiębiorcą jest osoba prawna;

b) jako przedsiębiorca występuje kilka osób, nie stanowiących osoby prawnej (§ 2 punkt 2 c);

c) przedsiębiorca sam osobiście nie zajmuje się wykonaniem robót.

3) Kierownikowi budowy przysługuje prawo żądania zmiany osoby pełnomocnika tak z początku, jak i w późniejszym czasie z uzasadnionych powodów; przedsiębiorca obowiązany jest wówczas ustanowić innego, Kierownikowi budowy odpowiadającego pełnomocnika. W razie różnicy zdań co do osoby pełnomocnika ostatecznie rozstrzyga Organ Zarządzający Związku Komunalnego.

4) Przedsiębiorca lub jego pełnomocnik ma na każde żądanie Kierownika budowy i Związku Komunalnego stawić się osobiście na miejscu budowy lub w lokalu urzędowym i nie może wymagać osobnego wynagrodzenia za trudy, stratę czasu, dojazdy itp.

5) Przekazanie poszczególnych robót lub pewnych ich części innym podprzedsiębiorcom dozwolone jest tylko za zgodą Kierownika budowy. Kierownik budowy może nie zgodzić się na osobę przedstawionego podprzedsiębiorcy.

6) Przedsiębiorca robót budowlanych jest obowiązany używać robotników krajowych, a w pierwszym rzędzie miejscowych.

7) Przedsiębiorca powinien przyjmować zawiadowców, nadzorców budowy, rysowników, pisarzy, czeladników i robotników poleconych przez Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy, o ile stały jego personel wymaga uzupełnienia. Jeżeli osoby przyjęte okazały się niezdolnemi lub nie zachowują się należycie wobec Kierownika budowy, jest przedsiębiorca obowiązany oddalić je z robót na żądanie Kierownika budowy.

8) Przedsiębiorca ma się zastosować do zarządzeń Kierownika budowy dotyczących ilości sił roboczych, jakie mają być użyte przy budowie. Kierownik może również zakazać akordowego wykonywania robót, jeżeli zauważy, że sposób ten wpływa ujemnie na jakość wykonywanych robót.

9) Przedsiębiorca ma poczynić zarządzenia potrzebne dla ochrony życia, zdrowia i obyczajności robotników. Jeżeliby robotnicy nie znaleźli w miejscu budowy lub w sąsiednich miejscowościach potrzebnego pomieszczenia i sposobu wyżywienia, ma przedsiębiorca obowiązek postarać się o ich pomieszczenie kosztem własnym w barakach odpowiadających wymogom higjeny i względom na obyczajność.

10) Przedsiębiorca winien ściśle przestrzegać obowiązujących przepisów o ochronie robotników. Przedsiębiorca jest obowiązany przedstawić Kierownikowi budowy na jego żądanie listy płacy i umowy robotnicze i udzielić wyjaśnienia co do wypełniania tych umów.

11) Należność robotników powinna być wypłacana wyłącznie w gotówce. W razie zwlekania przedsiębiorcy lub podprzedsiębiorcy z wypłatą należności robotników, Kierownik budowy jest uprawniony zaspokoić robotników na rachunek przedsiębiorcy, a kwoty na to użyte uważać za zaliczki, wypłacone przedsiębiorcy, jak również ściągnąć je w razie potrzeby z kaucji, która winna być przez przedsiębiorcę niezwłocznie uzupełniona do pierwotnej wysokości (§ 17 pkt. 7). W tym celu ma przedsiębiorca oświadczyć, czy i o ile uznaje rozszczenia poszczególnych robotników za uprawnione. Jeżeli przedsiębiorca nie da tego oświadczenia w terminie oznaczonym, wówczas nie może podnosić zarzutu co do słuszności tych roszczeń robotników.

12) Przedsiębiorca jest odpowiedzialny za wszystkie czynności i zaniedbania swych pełnomocników, podprzedsiębiorców, dostawców, funkcjonarjuszy i robotników i przyjmuje za nich wyłączną porękę wobec Zw. Kom. Ma on wynagrodzić w zupełności Związkowi Kom. wszelką przez te osoby wyrządzoną szkodę tak, by Związek nie był zmuszony do skargi i nie poniósł żadnej szkody także wówczas, gdyby z powodu zachowania się tych osób powstać miały pretensje osób trzecich do Związku. Przedsiębiorca odpowiada za podprzedsiębiorców co do bezpieczeństwa robotników, opieki nad nimi, co do wynagrodzenia robotników i obchodzenia się z nimi, stosownie do obowiązujących ustaw, względnie przyjętych umownie zobowiązań.

13) Podczas budowy ma przedsiębiorca bacznie przestrzegać przepisów budowlano-policyjnych, sanitarnych i inspekcji pracy, jest również obowiązany utrzymywać stale bezpieczną publiczną komunikację, przerwaną skutkiem ogrodzenia placu budowy lub wykonywanych na nim robót. Gdyby przedsiębiorca wystosowanemu w tym względzie ze strony Kierownika budowy wezwaniu nie chciał zadość uczynić, Kierownik ma prawo zarządzić odpowiednie środki na koszt i niebezpieczeństwo przedsiębiorcy. Powstałe z tego powodu wydatki zostaną ściągnięte z należności przedsiębiorcy.

14) Przy wykonywaniu robót budowlanych w mieście, przedsiębiorca jest obowiązany własnym kosztem plac budowy na żądanie władz miejskich lub Kierownika budowy oparkanić i w razie potrzeby ułożyć wzdłuż parkanu prowizoryczny chodnik, tudzież chodnik ten własnym kosztem przez cały czas trwania budowy w porządku i dobrym stanie utrzymywać.

15) Tam, gdzie zachodzi potrzeba, np. przy wykonywaniu budowy zdala od osiedli, może umowa nałożyć na przedsiębiorcę obowiązek dostarczania Kierownikowi budowy za umówioną opłatą i w rozmiarze określonym w szczegółowych warunkach odpowiedniego pomieszczenia, składającego się z jednego pokoju. Biuro Kierownika budowy winien w tym wypadku przedsiębiorca zaopatrzyć w stolik, szafę, krzesła, umywalnie prostej konstrukcji, tudzież utrzymać porządek, oświetlać i ogrzewać aż do zupełnego ukończenia budowy.

16) Dla utrzymania porządku na placu większej budowy powinien przedsiębiorca ogłosić na miejscu widocznem przepisy porządkowe (regulamin) obowiązujące na budowie, określające między innemi czas codziennego rozpoczęcia i kończenia robót, terminy i miejsce wypłat robotników, warunki pracy, obowiązkowe ubezpie-

czenia, dokładny adres Kasy Chorych, sposoby zabezpieczenia od ognia, obchodzenia się z materjałami łatwopalnemi i t. p. Dla przestrzegania tych przepisów oraz porządku na budowie ustanowi przedsiębiorca swoim kosztem nadzór. Celem zapewnienia należytych warunków sanitarnych, winien przedsiębiorca urządzić ustępy w potrzebnej ilości i utrzymywać je w porządku i często dezynfekować. Przedsiębiorca ma własnym kosztem wywozić nieczystości kloaczne z ustępów urządzonych dla robotników poza obręb placu budowy, tudzież jamę kloaczną po ukończeniu budowy zasypać ziemią, która ma być ubitą.

17) Jeżeliby na składanie materjałów budowlanych, czy to własnych, czy też przez Związek Komunalny dostarczonych na ulicach lub placach publicznych wymierzono opłatę, przedsiębiorca ma uiścić tę opłatę bez prawa żądania jej zwrotu.

§ 11.

Terminy wykonania robót.

1) W umowie winien być określony program budowy; w szczególności oznaczony zostanie termin rozpoczęcia robót, stanowiących przedmiot umowy. W umowie tej może być również oznaczony termin rozpoczęcia poszczególnych objektów budowy lub poszczególnych części budowy, co do której wykonania zawarto umowę. Jeżeli w umowie terminów tych nie oznaczono, obowiązuje do rozpoczęcia robót termin dni 14, licząc od daty doręczenia wezwania Kierownika budowy do rozpoczęcia robót.

2) W umowie wyznaczony zostanie zgodnie z propramem budowy termin wykończenia wszystkich robót, stanowiących przedmiot umowy; umowa może również określać terminy wykończenia poszczególnych objektów, wchodzących w skład budowy lub też poszczególnych części budowy.

3) Za zwłokę w dotrzymaniu głównego terminu wykończenia całkowitej budowy, podobnie jak i za opóźnienia w wykończeniu poszczególnych objektów budowy względnie części budowy, względnie odnośnej serji robót, przedsiębiorca zapłaci karę za zwłokę określoną w szczegółowych warunkach.

Kary za zwłokę w wykończeniu poszczególnych objektów budowy, względnie jej części mogą być przez Związek Komunalny umorzone tylko wówczas, jeżeli za umorzeniem przemawiają okoliczności zasługujące na wyjątkowe uwzględnienie, a przez zwłokę nie ucierpiał interes publiczny i jeżeli zwłoka nie spowodowała żadnej szkody Zw. Kom. względnie, jeżeli inni współpracujący na budowie przedsiębiorcy nie ponieśli szkody wskutek tej zwłoki, lub chociaż ponieśli szkodę, nie podnoszą z tego tytułu żadnych pretensji do Związku.

4) Data oddania placu budowy przedsiębiorcy i data rozpoczęcia budowy ma być stwierdzona w dzienniku budowy przez Kierownika budowy i przedsiębiorcę (pełnomocnika). Czas przeznaczony do wykonania roboty liczyć się będzie od tej daty.

5) Gdyby nie było wyraźnego postanowienia co do terminu ukończenia poszczególnych robót, to będą miarodajne w tym względzie polecenia Kierownika budowy. Terminy ukończenia mają znaczenie tylko dla przedsiębiorcy, nie zaś dla Zw. Kom. tak, że z powodu zwłoki w budowie zaszłej nie z winy przedsiębiorcy— nie przysługuje temuż prawo rozszczenia do wynagrodzenia ze strony Związku.

6) Niekorzystna pogoda, podwyżka cen materjałów i robocizny, trudność w pozyskaniu robotników i t. d. nie usprawiedliwiają wogóle opóźnienia wykonania robót. Gdy jednak wykonanie dostawy lub roboty w czasie oznaczonym stało się niemożliwe z powodu opóźnienia w oddaniu przedsiębiorcy gruntu pod budowę, wypadków siły wyższej albo z powodu zaszłych bez winy przedsiębiorcy zawikłań robotniczych lub ogólnego strajku robotników, będzie przedsiębiorca mógł być zwolniony przez Związek od następstw zwłoki, lecz tylko w takim razie, gdy natychmiast po zajściu przyczyn powodujących przeszkodę zawiadomił o tem Kierownika budowy i zażądał wyznaczenia nowego terminu.

7) Gdyby wyznaczenie nowego terminu ze względu na interes publiczny nie dało się uskutecznić, może Związek Komunalny zarządzić wykonanie budowy lub dostawy

przez kogo innego, a przedsiębiorca nie może żądać z tego powodu jakiegokolwiek odszkodowania. Powstałe skutkiem tego zwiększone koszta nie obciążą przedsiębiorcy, jednak także i możliwe niższe koszta nie będą mu na korzyść policzone. Również nie przysługuje mu w tym wypadku prawo żądania odszkodowania z powodu robót poniżej kosztorysu w myśl § 3 punkt 5.

8) Roboty, przerwane wskutek wypadków siły wyższej lub na skutek zarządzenia Kierownika budowy mają być rozpoczęte na nowo na skutek osobnego polecenia Kierownika budowy po szczegółowem zbadaniu stanu budowy przez Kierownika ewentualnie w obecności przedstawicieli Komitetu budowy (§ 9 pkt. 3 i § 13 pkt. 9). Gdyby polecenia na czas nie wydano, termin umówiony przesunie się o okres czasu równający się okresowi czasu zwłoki, o ile co do liczenia terminu od chwili wydania polecenia nie postanowiono inaczej. Za zwłokę nie należy się przedsiębiorcy żadne odszkodowanie, lub podwyższenie cen.

9) Kierownik budowy może wstrzymać już rozpoczęte roboty, a wtedy będą pierwotne czasokresy lub terminy przedłużone o czas wstrzymania robót; przedsiębiorca nie będzie mógł z tego tytułu żądać odszkodowania lub podwyższenia cen. Gdyby Kierownik budowy nie podjął wstrzymanych robót w ciągu sześciu miesięcy, wówczas może przedsiębiorca odstąpić od umowy.

W tym wypadku może żądać jedynie odszkodowania po myśli § 3 pkt. 2, 4 i 5 z tytułu zredukowania robót poniżej kosztorysu.

10) Kierownik budowy może żądać, aby roboty były według możności także wcześniej ukończone i w tym celu zarządzić roboty w okresie poza zwykłemi godzinami roboczemi, jak również w niedzielę i święta, jednak zawsze w granicach postanowień ustawowych. Te roboty zarządzone w czasie nadzwyczajnym wynagrodzi Zw. Kom. osobno, także i wówczas, gdy ugodzone są ceny jednostkowe lub wynagrodzenie ryczałtowe, cenami od godziny, obliczonemi według § 16 pkt. 5 z doliczeniem nadpłaty umówić się mającej w każdym przypadku, wyjąwszy jednak te wypadki, w których kierownik budowy był zniewolony z winy przedsiębiorcy, mianowicie z powodu poprzedniej zwłoki w postępie roboty, do powyżej wspomnianych zarządzeń celem dotrzymania oznaczonych terminów.

11) Przyspieszenie przez przedsiębiorcę wykonania robót, nieodpowiadające ugodzonym terminom nie ma wpływu na terminy wypłat i ostatecznego rozrachunku.

12) Gdyby przedsiębiorca nie dotrzymał terminów i gdyby niemożliwość dotrzymania ich widoczna była jeszcze przed oznaczonym czasem wykończenia, wówczas może Zw. Kom. wobec tego stanu rzeczy umowę rozwiązać (§ 2 pkt. 7), roboty w części wykonane z chwilą odwołania przyjąć, dalsze zaś prowadzenie ich powierzyć komu innemu w dowolny sposób na koszt i niebezpieczeństwo przedsiębiorcy. Różnicę między ugodzonemi z nim cenami, a nowemi stąd wynikłemi kosztami, o ile kary umowne tej różnicy nie pokrywają, pokryje przedsiębiorca z własnych środków, a gdyby tego nie uskutecznił w oznaczonym terminie, pokryta zostanie różnica z kaucji i innych należności, gdyby zaś i w ten sposób różnica nie mogła być pokryta, odpowiada za nią całym swoim majątkiem. Przy dostawach może Kierownik budowy odmówić przyjęcia dokonanych dostaw częściowych i postawić wniosek o całkowite odstąpienie od umowy.

§ 12.

Częściowe wypłaty należności.

1) Przedsiębiorca otrzymywać będzie wypłaty częściowe na poczet ostatecznej należności. W tym celu może przedsiębiorca przedkładać bieżące rachunki zestawione według odnośnych pozycyj kosztorysu umownego lub w sposób, w umowie przewidziany, w terminach określonych w umowie za świadczenia w tym czasie wykonane. Na roboty dodatkowe i nowe obowiązany jest przedsiębiorca składać rachunki bieżące oddzielnie. Kierownik budowy sprawdza wartość wykonanych robót i dostaw według umownych cen jednostkowych, poczem przedsiębiorca ma prawo otrzymać dziewięćdziesiąt pięć procent uznanej i sprawdzonej należności.

Pomoc i narzędzia, potrzebne do zbadania robót wykonanych, ma przedsiębiorca dostarczyć bezpłatnie.

2) Materjały dostawione na plac budowy, a do budowy jeszcze nie użyte, mogą być według uznania Kierownika budowy przyjęte od przedsiębiorcy z zastrzeżeniami postanowień § 12 p. 3, a po ich przejęciu zapłacone w wysokości 75% wartości obliczonej wedle cen miejscowych, lub fakturowych. Zaliczki, wydane na poczet dostarczonych materjałów, strącane będą z tymczasowych rachunków przedsiębiorcy w miarę ich zużycia do budowy.

3) Jeżeli umową nie objęto cen za materjały, wówczas Związek Komunalny może ułożyć cennik materjałów na podstawie miejscowych wykazów cen. Cennik taki będzie miarodajny przy wypłacaniu wspomnianych wyżej zaliczek

§ 13.

Odbiór końcowy.

1) Po ukończeniu dostawy, względnie po doniesieniu Kierownika budowy o ukończeniu robót, stwierdzonem przez niego w dzienniku budowy, nastąpi ostateczny odbiór uskutecznionej dostawy, względnie wykonanej budowy. Odbioru dokona Komisja wyznaczona przez Związek Kom. W skład Komisji tej będzie wchodził Kierownik budowy. Przedsiębiorcy nie przysługuje prawo sprzeciwu przeciw składowi Komisji. Przewodniczącym Komisji będzie delegat Związku.

2) Przedsiębiorca będzie do ostatecznego odbioru wezwany i jest obowiązany być przy nim obecny (§ 10, pkt. 4); nieusprawiedliwiona nieobecność przedsiębiorcy lub jego prawnego zastępcy, będzie uważana za wyrażenie zgody na wynik ostatecznego odbioru.

3) Ostateczny odbiór stwierdzony będzie protokółem, spisanym przez przewodniczącego Komisji odbiorczej, w którym winno być stwierdzone wykonanie robót lub dostaw, względnie spostrzeżone błędy i braki. W tym ostatnim wypadku będzie przedsiębiorca przez Kierownika budowy wezwany do usunięcia błędów i braków w wyznaczonym terminie. Dopiero po stwierdzeniu przez Kierownika budowy usunięcia błędów i braków, będzie dostawa względnie robota ostatecznie odebrana. Do stwierdzenia usunięcia drobnych usterek może być przez Komisję upoważniony Kierownik budowy.

4) Odbiór jakościowy i ilościowy winien być zasadniczo dokonany równocześnie. W wyjątkowych wypadkach, gdy objęcie wykonanych robót jest pilne, a rachunek końcowy nie mógł być jeszcze zestawiony i sprawdzony, wówczas jeśli roboty oddane były po cenach jednostkowych, przeprowadzone będzie po ukończeniu robót jakościowe przyjęcie, a odbiór ilościowy rozpocznie się dopiero po zestawieniu rachunku końcowego.

5) Przedsiębiorca ma prawo zgłosić do protokółu swe zarzuty przeciw wynikowi zbadania robót, względnie dostaw. Nie może jednak usprawiedliwiać znalezionych błędów i braków tem, że materjał i wykonanie robót zostały już przedtem— a mianowicie przez dokonanie wypłat rachunków częściowych lub w inny sposób— uznane przez Kierownika budowy za odpowiednie lub z tego powodu, że wykonane były pod nadzorem Kierownika budowy.

6) Zgłoszenie zarzutów, jak i odmowa podpisania protokółu nie mają wpływu na tok postępowania, przepisanego w punkcie 3.

Dokonanie odbioru będzie przedsiębiorcy na jego żądanie potwierdzone.

7) Gdyby przedsiębiorca nie uczynił zadość wezwaniu o usunięcie błędów i braków w czasie właściwym i w sposób należyty, będzie Zw. Kom. uprawniony według własnego uznania albo zarządzić wykonanie odnośnych napraw, zmian, uzupełnień i wogóle świadczeń dodatkowych w sposób, jaki uzna za stosowny na rachunek i koszt przedsiębiorcy i żądać od niego całkowitego zwrotu poniesionych wydatków, albo też przyjąć robotę mimo błędów i braków i potrącić część wynagrodzenia wedle oszacowania w protokóle odbioru, względnie zażądać

zwrotu należności wypłaconych lub wreszczie, jeżeli błędy i braki są znaczne i istotne, odbioru robót stanowczo odmówić i uznać umowę za rozwiązaną z winy przedsiębiorcy. Prawa te przysługują Związkowi Komunalnemu i wtedy, jeżeli odnośnego wezwania w protokóle przedsiębiorca nie podpisał, lub nie stawił się do odbioru mimo otrzymanego zawiadomienia.

8) Przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność za wykonaną przez siebie budowlę, względnie dostawę, za swoje roboty i własne materjały, za sprzęt pomocniczy, względnie za przekazane mu przez Zw. Kom. lub innych przedsiębiorców (§ 8, pkt. 2) objekty, a w szczególności za szkody powstałe wskutek opadów atmosferycznych, mrozu, ognia, osiadania się, działania osób trzecich i t. p., aż do chwili objęcia pryedmiotu przez Zw. Kom. Jeżeli jednak z powodu nadzwyczajnych zdarzeń żywiołowych (vis major) powstały uszkodzenia na wykonanych już częściach budowy, wówczas za części uszkodzone będą mu zwrócone udowodnione własne koszta. W każdym razie przedsiębiorca jest obowiązany uzupełnić uszkodzoną budowlę lub dostawę po cenach umownych.

9) Wszystkie te postanowienia mają zastosowanie także w razie wcześniejszego zakończenia rozpoczętych robót z powodu odwołania zamówienia (§ 2, pkt. 6), albo przypadkowej niemożności ukończenia robót.

10) Wynik ostatecznego odbioru zatwierdza Organ Zarządzający Związku Komunalnego.

11) Obrachunek końcowy będzie przeprowadzony protokólarnie przez Komisję odbiorczą. Przy obrachunku tym może przedsiębiorca wnieść wszystkie te swoje pretensje, jakich nie umieścił w rachunku. Później wniesione pretensje nie będą uwzględniane.

12) Na podstawie tego obrachunku po zatwierdzeniu go nastąpi wypłata reszty należności przedsiębiorcy, za wyjątkiem kaucji, złożonej tytułem wadjum do przetargu.

§ 14.

Poręka dobroci i trwałości wykonanych robót. Ponowny odbiór.

1) Przedsiębiorca poręcza dobroć i trwałość robót i materjałów; odpowiada zatem za wszelkie wadliwości i braki, jakie okażą się w ciągu trwania oznaczonego czasu gwarancji, o ile je odnieść należy do wadliwej jakości roboty lub użytego złego materjału.

2) Okres gwarancji rozpoczyna się od chwili dokonania jakościowego odbioru; zostaje on oznaczony w warunkach szczegółowych. Trwa on w zasadzie 6—12 miesięcy, z tem, że w okres ten wchodzi jedna pora zimowa.

3) Po upływie czasu gwarancji w terminie do dni 14-tu nastąpi ponowny odbiór t. j. ponowne komisyjne zbadanie robót, do którego mają być zastosowane postanowienia § 13, pkt. 2, 3, 7 i 8. Gdyby jeszcze przed ponownym odbiorem ostatecznym zauważono wadliwości i braki, wówczas może być zrobiony użytek z praw, określonych w § 13 pkt. 7, natychmiast po okazaniu się tych wadliwości i braków. Ponowny ostateczny odbiór odbędzie się mimo to po upływie czasu gwarancji.

4) Koszta usunięcia braków i wadliwości, wykrytych przed lub w czasie ponownego odbioru, o ile nie będą pokryte kaucją, obowiązany jest pokryć przedsiębiorca, o ile braków tych sam nie usunie. Za braki, które pojawią się po ukończeniu ponownego odbioru z wyjątkiem wypadku nierzetelnego postępowania przedsiębiorca nie odpowiada.

§ 15.

Poręka solidarna.

Gdy kilka osób obejmie wspólnie pewną robotę lub pewne świadczenie, albo gdy ono przejdzie następnie na kilku spadkobierców lub za zgodą Związku na kilku przedsiębiorców, wówczas osoby te ręczą solidarnie za wszelkie zobowiązania kontraktowe, oraz za zobowiązania dotyczące zwrotu szkody i kary konwencjonalnej, a mianowicie jeden za wszystkich, a wszyscy za jednego.

§ 16.

Obliczenie i wypłata należności.

1) Przy obliczaniu należytości za dokonane świadczenia ma przedsiębiorca stosować ceny umowne, określone w zestawieniu robót i innych załącznikach umowy, a zestawieniom rachunkowym nadawać formę, zgodną z zarządzeniami wydawanemi przez Kierownika budowy.

2) Przedsiębiorca jest obowiązany zestawić w terminie do trzech miesięcy od chwili ukończenia budowy lub uskutecznienia dostawy szczegółowy rachunek końcowy za wszystkie przez niego wykonane roboty względnie uskutecznione dostawy wraz z wszystkiemi potrzebnemi załącznikami i rachunek ten wraz z załącznikami po podpisaniu złożyć Kierownikowi budowy (Związkowi Komunalnemu). Rachunek ten ma być zestawiony w sposób przejrzysty i zaopatrzony we wszystkie potrzebne załączniki, w szczególności także plany zestawione według wykonania (§ 9, ust. 3). Rachunkiem tym winny być też objęte pretensje przedsiębiorcy do Związku z tytułu wykonanych robót, czy też uskutecznionych dostaw.

3) Przy sporządzaniu rachunków winien się przedsiębiorca stosować do postanowień §§ 3, 4 i 5.

4) Zmiany cen targowych robocizny i materjałów w czasie wykonywania umowy nie uzasadniają żadnych pretensyj do podwyższenia cen umownych. Wogóle wykluczone są wszelkie wynagrodzenia, które w niniejszych warunkach ogólnych lub innych załącznikach umowy nie były wyraźnie przewidziane.

5) Dla obliczenia i zwrotu płac dziennych (dniówek) przy robotach wykonanych we własnym zarządzie (§ 2 pkt. 5) i przy robotach poza zwykłym czasem roboczym mają być zastosowane następujące zasady:

a) Całą płacę dzienną (dniówkę) może przedsiębiorca policzyć tylko za ośm godzin, połowę płacy dziennej tylko za cztery godzin rzeczywistego czasu roboczego, ósmą część płacy dziennej tylko za całą godzinę pracy. Za godziny dodatkowe t. j. za godziny poza ustalonym dla danej roboty 8-miogodzinnym czasem pracy (§ 10 p. 18) otrzyma przedsiębiorca nadpłatę do ceny ustanowionej za godzinę pracy w stosunku 150% pracy normalnej.

Jeżeli roboty, za które przewidziane jest wynagrodzenie jednostkowe, obejmujące materjał i robociznę, wykonane będą poza zwykłym czasem roboczym, wynagrodzenie dodatkowe za robociznę obliczone będzie według ilości robotników i godzin, w których istotnie pracowano, w wysokości równej nadwyżce kosztów robocizny.

b) Przy robotach, które mogą wykonać mniej wykwalifikowani robotnicy, pomocnicy, niewyzwoleni uczniowie itp. nie jest dopuszczalne zarachowywanie wyżej wykwalifikowanych robotników, czeladników, monterów, maszynistów itd., chyba tylko w wymiarze, jaki przez Kierownika budowy uznany będzie za odpowiedni.

Podmajstrzych nie można nigdy liczyć, odpowiedzialnych zaś robotników wzorowych tylko wtedy, jeżeli użycie ich zarządził Kierownik budowy.

c) Wynagrodzenie za robociznę przy robotach, prowadzonych gospodarczym sposobem (we własnym zarządzie) przez Związek Komunalny przy pomocy robotników dostarczonych przez przedsiębiorcę i jego narzędziami oraz wynagrodzenie dodatkowe za roboty poza zwykłym czasem roboczym, będzie obliczone wedle list płacy, które mają być przedkładane Kierownikowi budowy w ostatnim dniu roboczym każdego tygodnia w dwu egzemplarzach. Przedsiębiorca otrzyma po sprawdzeniu jedną potwierdzoną listę napowrót; będzie ona stanowić załącznik rachunku.

Robota sama, ilość na dniówkę zatrudnionych robotników, tudzież ilość i rodzaj używanych materjałów będą codziennie zapisywane w dzienniku budowy. Listy tygodniowe będą sprawdzane bezpośrednio na budowie w związku z zapiskami w dzienniku budowy bądź przez Kierownika budowy w czasie wypłaty robotników, bądź wreszcie porównywane z wykazami, przesyłanemi do instytucji ubezpieczeń społecznych.

6) Wszelkie oszczędności osiągnięte przy wykonaniu robót przypadają na korzyść Związku Kom. Kierownik budowy może wydawać wszelkie zarządzenia mające na celu takie uzyskanie oszczędności w granicach utrzymania dobroci roboty lub dostawy.

7) Gdyby przedsiębiorca (dostawca) zaniechał wnieść w czasie właściwym rachunku należycie sporządzonego i zaopatrzonego załącznikami, może Kierownik budowy powierzyć sporządzenie rachunku i załączników organom własnym lub obcym i żądać od przedsiębiorcy zwrotu kosztów wynikłych dla Zw. Kom. z tego powodu.

8) Kierownik budowy sprawdza rachunki i przedstawia je niezwłocznie Przedstawicielowi Związku, który zawarł umowę, ten zaś po ukończeniu ostatecznego odbioru zarządzi przeprowadzenie końcowego rozrachunku z przedsiębiorcą (dostawcą).

§ 17.

Kaucja.

1) Kaucja stanowi gwarancję dla zabezpieczenia wykonania przez przedsiębiorcę, lub dostawcę wszystkich zobowiązań, przyjętych przezeń przy zawarciu umowy. Przedsiębiorca (dostawca) ręczy wobec Związku Kom. za należyte dopełnienie swych zobowiązań nietylko tą kaucją, lecz nadto całym swym ruchomym i nieruchomym majątkiem.

2) Wadjum przedsiębiorcy (dostawcy), którego ofertę zatwierdzono, złożone przy wniesieniu oferty, będzie zabezpieczone jako kaucja umowna. Gdyby zabezpieczenie złożone jako wadjum wynosiło więcej niż 5%, Zw. Kom. obowiązany jest na żądanie przedsiębiorcy (dostawcy) zwrócić część tego zabezpieczenia, przenoszącą 5% ceny umownej w ciągu 14 dni. Gdyby w związku z rozprawą ofertową wadjum nie wynosiło pięć procent sumy umownej, obowiązany jest przedsiębiorca (dostawca) w przeciągu 14 dni po zawiadomieniu o przyjęciu jego oferty uzupełnić kaucję do pięciu procent sumy umownej.

3) Na kaucję mogą być użyte:

a) gotówka lub czeki z dołączeniem listu banku, stwierdzającego, że pokrycie czeku zostanie zatrzymane przez cały czas aż do chwili zwrotu bankowi czeku; kaucja złożona w gotówce nie będzie oprocentowana;

b) książeczki wkładkowe lnb asygnaty kasowe, płatne okazicielowi, wydawane przez banki lub kasy oszczędnościowe, uprawnione do ich wydawania;

c) papiery państwowe i akcje Banku Polskiego z bieżącemi kuponami, obliczone po kursie giełdowym;

d) inne papiery pupilarne z bieżącemi kuponami po kursie 75% ceny giełdowej;

e) listy gwarancyjne banków, upoważnionych ogólnie przez Ministerstwo Skarbu do wydawania gwarancji oraz listy gwarancyjne innych banków z zastrzeżeniem, iż takie listy zostaną uprzednio przychylnie zaopinjowane przez Ministerstwo Skarbu.

f) weksle z dwoma lub więcej podpisami osób majątkowo odpowiedzialnych z zastrzeżeniem uzyskania uprzedniej zgody ze strony Przedstawiciela Związku co do osób żyrantów.

Wymiana jednego z wyżej wyłuszczonych rodzajów kaucji na inne walory wyżej wykazane jest zawsze dozwolona.

Weksle mogą być przyjmowane w wyjątkowych wypadkach, gdy nie można uzyskać gwarancji, wymienionych w pkt. a — e.

4) Kupony od papierów wartościowych i odsetki wkładek kasy oszczędności mogą być podjęte przez składającego kaucję w terminie ich płatności za okazaniem legitymacji do podjęcia odsetek.

5) W razie zrealizowania kaucji w celu pokrycia pretensji do przedsiębiorcy, uprawniony jest Związek Kom. do sprzedaży papierów wartościowych na giełdzie bez interwencji sądowej, do wymiany poszczególnych kuponów, do podejmowania odsetek papierów wartościowych i składek kasy oszczędności bez żadnego zastrzeżenia. Gdyby kaucję zajęto przed ponownym ostatecznym odbiorem, ma przedsiębiorca (dostawca) uzupełnić ją do pierwotnej wysokości, a w razie potrzeby złożyć nową.

6) Po ukończeniu ponownego odbioru ostatecznego bez zastrzeżeń, kaucja będzie wydana przedsiębiorcy (dostawcy).

7) Jeśliby zgodnie z warunkami budowy przepisana była kaucja większa, niż pięć procent sumy należności lub złożona pierwotnie kaucja nie wynosiła pięciu procent rzeczywistej sumy należności, wówczas kwota brakująca będzie uzyskana przez potrącenia odpowiednie z należności, chybaby przedsiębiorca (dostawca) wolał w miejsce jej złożyć nadające się na kaucję papiery.

§ 18.

Niedotrzymanie umowy.

Niewykonanie umowy pociąga za sobą następstwa prawne, przewidziane: w § 2, punkt 6 i 7, w § 11 punkt 12 (co do niedotrzymania terminów), w § 13 punkt 7 (co do braków i usterek znalezionych przy ostatecznym odbiorze).

2) Jako niewykonanie umowy uważać należy nietylko uchylenie się od właściwych zobowiązań umownych, lecz także od zleceń i zarządzeń Kierownika budowy.

3) Gdyby przedsiębiorca (dostawca) nie dotrzymał zobowiązań umownych w jakimkolwiek względzie, wezwie go najpierw Kierownik budowy do ich wykonania. Skoroby przedsiębiorca nie uczynił zadość temu wezwaniu w oznaczonym terminie oraz w sposób odpowiedni, wtedy uprawniony będzie Zwiazek Kom. wydać potrzebne zarządzenia na koszt i niebezpieczeństwo przedsiębiorcy i pokryć koszta w sposób podany w § 11 punkt 12.

Nie narusza to prawa odwołania zamówienia według § 2 punkt 6.

4) W razie niedotrzymenia jakiegokolwiek zobowiązania umownego, obowiązany będzie przedsiębiorca (dostawca) do zwrotu Zw. Kom. całej szkody.

§ 19.

Właściwość Sądu.

Dla wszelkich sporów z umowy wynikłych, właściwemi są sądy według postanowień ustawy o postępowaniu cywilnem.

§ 20.

Należności Skarbowe.

Przedsiębiorca jest obowiązany pokryć z własnych funduszów bez roszczenia prawa zwrotu do Związku Komunalnego stemple i należytości od pisemnej oferty, od wszelkich dokumentów umownych (§ 21), dodatkowych umów i potwierdzeń odbioru wypłat.

§ 21.

Spisanie umowy.

1) Z chwilą zawiadomienia przedsiębiorcy o przyjęciu jego oferty, umowa uważa się za zawartą na warunkach podpisanych przez oferenta przy wniesieniu oferty. W razie cofnięcia oferty przez oferenta przed takiem zawiadomieniem, złożone przezeń wadjum przypada na rzecz Związku Kom.

2) Na żądanie Przedstawiciela Zw. Komunal. przedsiębiorca winien się stawić w oznaczonym przez niego terminie do podpisania szczegółowej umowy. Niestawienie się do podpisania umowy nie zwalnia przedsiębiorcy od wykonania przyjętych przez złożenie oferty zobowiązań.

3) Załączniki projektu, mianowicie plan budowy, spis zaoferowanych cen jednostkowych, względnie zestawienie sumaryczne robót, dalej ogólne i szczegółowe warunki budowy—przez przedsiębiorcę podpisane—tudzież przyjęte oferty, stanowią integralną część umowy.

4) Umowa wraz z załącznikami pozostaje w przechowaniu biura Związku. Przedsiębiorca otrzyma na żądanie i na koszt swój zwykłe lub uwierzytelnione odpisy. Przysługuje mu też prawo wglądu każdego czasu, do swej oferty i jej załączników jak i do dokumentu umownego i jego części składowych i sporządzania sobie z nich na swój koszt odpisów i kopji.

§ 22.

Dziennik budowy.

1) Na budowie prowadzić będzie Kierownik budowy dziennik budowy, którego wszystkie karty będą kolejno ponumerowane, zeszyte sznurem, a końce jego opatrzone będą pieczęcią Zw. Komunal.

Na wstępie wpisuje się do dziennika budowy liczbę i datę zatwierdzenia projektu, wraz z kosztami i danemi, odnoszącemi się do ew. projektów dodatkowych, zezwolenie na rozpoczęcie robót, nazwisko Kierownika, przedsiębiorcy, jego upełnomocnionego zastępcy, dane co do zawartej umowy z przedsiębiorcą, każdorazowe zmiany.

W dzienniku budowy wpisywać należy:

a) jakościowe i ilościowe przyjmowanie materjałów, dostarczanie przedsiębiorcy materjałów nabytych przez Związek Kom., lub będących jego własnością (np. faszyna, cegła, lub kamień), postęp robót, ilość robotników przy robotach głównych i pomocniczych;

b) wymiary wykonywanych robót i częściowe obliczenia z przedsiębiorcą lub akordantami i wogóle wszelkie daty dotyczące robót, które po wykonaniu sprawdzić się nie dadzą;

c) przy robotach nad wodą (regulacja rzek, budowa mostów, bulwarów i t. p.), notuje się także stan wody;

d) terminy dostarczania przedsiębiorcy przez Kierownika rysunków szczegółowych;

e) wszelkie zdarzenia mające wpływ na postęp robót, stan pogody, temperaturę, przerwy w robocie, a nadto wszelkie zarządzenia i spostrzeżenia Kierownika i upoważnionych delegatów Związku Kom. badających roboty.

Przedsiębiorca lub jego pełnomocnik mają podpisywać ustępy dziennika budowy, odnoszące się do nich, mogą również wnosić do dziennika swe prośby i uwagi. Brak podpisu przedsiębiorcy, lub jego pomocnika będzie uważany za zgodę z treścią dziennika.

Z dziennika budowy nie wolno wydzierać kart, ani wycierać zapisków, a wszelkie poprawki mają być wyjaśnione i podpisane przez Kierownika, względnie także przez przedsiębiorcę.

§ 23.

Stwierdzenie znajomości ogólnych warunków przez przedsiębiorcę (dostawcę).

Umieszczenie podpisu pod tekstem „ogólnych warunków budowy i dostaw" przez przedsiębiorcę dowodzi, że jest on dokładnie poinformowany co do wszelkich spraw i kwestji, odnoszących się do jego robót i dostaw, co do sposobu wykonania oraz zarachowania tychże tak, że wykluczone są późniejsze zarzuty i roszczenia z powodu niedostatecznej informacji.

ROZDZIAŁ IV.

SPOSÓB DOKONYWANIA WYPŁAT I UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE.

§ 1. Wydatki mogą być uskuteczniane tylko po zatwierdzeniu odnośnych dokumentów płatniczych przez Kierownika budowy. Wydatki nieprzewidziane w kosztorysie wymagają zezwolenia Organu Zarz. Zw. Komunalnego.

§ 2. Dokumenty (rachunki i kwity) z reguły winny być sporządzane przez przedsiębiorców, dostawców lub firmy. Jeżeli zestawienie rachunku za wykonane roboty przedstawia drobnym, zwłaszcza niepiśmiennym przedsiębiorcom, ze względu na zawiłe wyliczenie trudności, wówczas dopuszcza się w wyjątkowych wypadkach, aby rachunki sporządzono w Kierownictwie, z zachowaniem należytej formy. Na rachunkach winny być wskazane: imię i nazwisko (firma) i adres wystawcy rachunku, nazwa Zw. na rzecz którego wykonano świadczenie, paragraf i pozycja budżetu, których należność dotyczy, podpis Kierownika, który sprawdzał rachunek z klauzulą „sprawdziłem merytorycznie na kwotę............................ i akceptuję do wypłaty kwotę..............“, podpis rachmistrza pod klauzulą „sprawdzono rachunkowo na kwotę...............“, przyczem rachmistrz sprawdza otrzymane przez przedsiębiorcę lub dostawcę zaliczki, odnotowuje to na rachunku, sprawdza wysokość opłaty stemplowej i należyte jej skasowanie, oraz ustala uprawnienie osoby, zgłaszającej się do otrzymania należności.

Za techniczną (merytoryczną) stronę dowodu rozchodowego odpowiada Kierownik, zaś za formalną (rachunkową) — rachmistrz.

Na podstawie polecenia i zatwierdzonych rachunków rachmistrz sporządza asygnację i odpowiednio ją księguje.

Formularze rachunków winny być doręczone dostawcom i przedsiębiorcom.

Odbiór należności z rachunku winien na nim słownie potwierdzić otrzymujący należność.

Przy żądaniach zgłoszonych przez dostawców lub przedsiębiorców o udzielenie zaliczki na poczet już wykonanych robót lub dostaw Kierownik budowy musi się pisemnie oświadczyć czy zaliczka może być wydana i w jakiej wysokości, zaznaczając wysokość i wartość wykonanych robót, od ich rozpoczęcia.

Dowody rachunkowe, na podstawie których wyasygnowano należności, zatrzymuje rachuba i przechowuje je w odnośnych teczkach.

§ 3. Rachunek wystawiony przez dostawcę lub przedsiębiorcę podlega opłacie stemplowej w wysokości:

a) 0,2% od sumy należności, jeżeli dostawca zawarł umowę sprzedaży w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionego od tego podatku,

b) 1% od sumy należności — w innych przypadkach.

Przy zawieraniu umów opłata stemplowa winna być uiszczona według powyższych zasad.

Forma rachunku i sposób umieszczenia na niem nazwiska lub firmy wystawcy nie mają znaczenia przy uiszczaniu opłaty stemplowej; również niema znaczenia jeżeli pismo takie oznaczono jako odpis.

Najniższą opłatą stemplową jest opłata wynosząca 10 groszy. Groszowe końcówki zaokrągla się wzwyż do dalszych 10 groszy.

Nie podlegają opłacie rachunki dostawców i przedsiębiorców stwierdzające:

1) należność, nie przewyższającą 20 zł.

2) wykonanie umowy sprzedaży, od której już uiszczono opłatę.

Przy jednej i tej samej tranzakcji, mającej za przedmiot dostawę lub robotę, opłata stemplowa winna być tylko jeden raz pobrana.

Nie podlegają pozatem opłacie stemplowej należności z tytułu umów między pracodawcą i pracownikiem (listy płatnicze robotników dziennych i akordowych).

Wszystkie opłaty stemplowe muszą być uiszczone znaczkami stemplowemi — gdy nie przewyższają 50 zł. Wyższe niż 50 zł., lecz nie przekraczające 100 zł. mają być uiszczone bądź znaczkami stemplowemi, bądź gotówką; przewyższające 100 zł. — tylko gotówką.

Do uiszczenia opłaty stemplowej obowiazany jest wystawca rachunku, przed jego doręczeniem do zapłaty.

Uiszczenie opłaty stemplowej od rachunku znaczkami stemplowemi wtedy tylko jest prawidłowe:

1) gdy opłata stemplowa, przypadająca od danego rachunku nie przekracza bez 10% dodatku nadzwyczajnego — kwoty 100 złotych.

2) gdy naklejono znaczki stemplowe w należytej wysokości,

3) gdy znaczki te skasowano w jeden ze sposobów, przewidzianych art. 23 i 74 ustawy o opłatach stemplowych (przez przepisanie ich początkowemi lub końcowemi wyrazami rachunku, umowy, pokwitowania oraz przez przepisanie datą skasowania i nazwiskiem lub firmą kasującego).

Zatem nieskasowanie znaczków stemplowych na rachunku, lub skasowanie ich wadliwe (np. przez przekreślenie atramentem na krzyż) lub też w sposób, który jedynie częściowo pokrywa się ze sposobem kasowania, przewidzianym w wymienionych artykułach (skasowanie bądź tylko datą, bądź tylko pieczątką firmową) jest „uiszczeniem w sposób nieprawidłowy".

Naklejenie znaczków stemplowych na odwrotnej stronie rachunku, o ile pozatem zachodzą warunki podane wyżej, jest dozwolone.

Pokwitowania z odbioru pieniędzy w kwocie przewyższającej 50 zł. podlegają opłacie stemplowej w wysokości 20 gr.

§ 4. Na wszelkich rachunkach za wykonane roboty lub dostarczone przedmioty, o ile te nie są przyjmowane na podstawie osobnych protokółów odbiorczych, winien Kierownik zaświadczyć na oryginałach rachunków przyjęcie lub odbiór przedmiotów, a to: ilość i jakość wykonanych robót lub dostarczonych przedmiotów oraz uzasadnienie ceny (umowa ustna, jeżeli pisemna to jaka, jeżeli oferta, to podać liczbę i datę przyjęcia). Na rachunkach za materjał i inwentarz należy ponadto uwidocznić stronicę i pozycję książki materjałowej lub inwentarzowej oraz datę wpisu.

§ 5. Dokumentem na wydatki za robociznę jest lista płacy, zestawiona przez Kierownictwo na podstawie dziennika budowy i raportów dozorców (wzór listy, zał. № 7).

Na listach winno być wymienione wyszczególnienie dokonanych robót z podziałem robocizny i kosztów według układu zatwierdzonego kosztorysu robót.

Każde pokwitowanie musi być uskutecznione przez odbiorcę (zainteresowanego robotnika) własnoręcznie.

W razie nieumiejętności podpisania się — pod stemplem „za niepiśmiennego— na skutek jego prośby" winna się podpisać osoba przez niego upoważniona.

Wypłatę robotników winna uskuteczniać osoba, która nie brała udziału w zestawieniu listy płacy. Listę płacy podpisuje sporządzający, Kierownik Budowy akceptuje ją do wypłaty, zaś po wypłacie podpisuje ją wypłacający.

Przy wypłacie masowej (ponad 30 osób) na terenie, wypłata winna być potwierdzona przez sołtysa lub członka komisji drogowej (Komitetu budowy).

Niewypłacone należności z listy płacy winny być przeniesione na oddzielną listę z zaznaczeniem przeniesienia na liście pierwotnej w rubryce „pokwitowanie" i następnej. W listach płacy za roboty akordowe zamiast rubryki do oznaczenia dn.

roboczych i płacy dniówkowej należy wypełniać rubryki dla ilości i cenę płacy akordowej. O ile brygada akordantów nie stanowi przedsiębiorstwa, to lista płacy za roboty akordowe, wykonywane łącznie przez brygadę robotników, winna zawierać skład imienny brygady i kwotę, przypadającą na każdego jej członka.

§ 6. Od wypłaconych zarobków przy robotach, prowadzonych we własnym zarządzie należy potrącać:

a) podatek dochodowy w/g skali, ustalonej ustawą o państwowym podatku dochodowym (Dz. Ust. R. P. Nr. 58 poz. 411 ex 1925 r.).

Wysokość wypłaconego wynagrodzenia, obliczona w stosunku				Stopa procentowa podatku	Podatek	
miesięcznym		dziennym			od	do
ponad	do	ponad	do			
Złotych					Złotych	
208,33	216,66	8,33	8,66	1,5	3,13	3,25
216,66	225,00	8,66	9,00	1,6	3,47	3,60
225,00	233,33	9,00	9,33	1,7	3,83	3,97
233,33	241,66	9,33	9,66	1,8	4,20	4,35
241,66	250,00	9,66	10,00	1,9	4,60	4,75
250,00	258,33	10,00	10,33	2,	5,00	5,17
258,33	266,66	10,33	10,66	2,1	5,42	5,60
266,66	283,33	10,66	11,33	2,2	5,87	6,24
283,33	300,00	11,33	12,00	2,3	6,52	6,90
300,00	316,66	12,00	12,66	2,4	7,20	7,60
316,66	333,33	12,66	13,33	2,5	7,92	8,34
333,33	350,00	13,33	14,00	2,6	8,67	9,10

b) składkę do Kasy Chorych w/g tabeli obowiązującej ubezpieczających i ubezpieczonych w danej Kasie, a ustalonej na podstawie rozp. Min. Skarbu z dnia 30.VI.1924 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 58, poz. 591),

c) składkę od ubezpieczonych w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, w stosunku do osób, które ubezpieczeniu podlegają w/g ustawy z dnia 24.XI.1927 r. (Dz. Ust. Nr. 106, poz. 911 i rozp. wykon. z dn. 22.XII.27 r.—Dz. Ust. Nr. 118, poz. 1016).

Potrącone w listach płacy wpływy z tego źródła winny być księgowane na rachunku sum przechodnich, i przekazywane właściwym instytucjom w odstępach 2 — 4 tygodniowych.

§ 7. W Zakładzie Ubezpieczeń od Wypadków należy zgłaszać budowy i roboty prowadzone we własnym zarządzie w myśl ustawy z dnia 30.I-1924 r. (Dz. Ust. R. P. № 16 poz. 148) i rozp. Ministra Pracy z dnia 7.VI-1924 r. (Dz. U. R. P. № 50 poz. 512).

ROZDZIAŁ V.

ZASADY RACHUNKOWOŚCI (KSIĘGOWOŚCI), ZWIĄZANEJ Z BUDOWĄ I DOSTAWAMI.

§ 1. Rachunkowość (księgowość) Związków Komun. winna być prowadzona w ten sposób, aby można było w każdej chwili ujawnić techniczny i finansowy stan robót, a po ich ukończeniu—zestawić dokładnie operat wykonawczy.

§ 2. Zasady, wyłuszczone w obowiązujących instrukcjach kasowo-rachunkowych dla Związków Komunalnych odnośnie do sposobu księgowania i uskuteczniania operacji pieniężnych mają całkowite zastosowanie przy wykonywaniu przez Związki Komun. i na ich rachunek robót i dostaw, za wyjątkiem zasad wymienionych w §§ 3 i 4.

§ 3. Dowody kasowe i rachunkowe, związane z budową poszczególnych objektów (odcinków drogowych), względnie dotyczące grup robót winny być segregowane w oddzielnych zeszytach (segregatorach), dotyczących poszczególnych robót i budów, z załączeniem miesięcznych zestawień dowodów rach. wg. wz. № 8, a to celem umożliwienia należytej kontroli. Czynność ta należy do rachuby Związku Komunalnego.

§ 4. Niezależnie od księgowania w rachubie Powiat. Związ. Komun. i miast wydzielonych wydatków w ogólnej księdze wydatków budżetowych Zarządy drogowe są obowiązane prowadzić księgi rachunkowo-techniczne w/g wzoru № 9 i 10 z rozbiciem na poszczególne konta, stosownie do preliminarza budżet. z tem, że każdy odcinek budowy winien mieć oddzielne konto, a to celem umożliwienia kontroli nad poszczególnemi wydatkami i zestawienia sprawozdania rocznego z gospodarki drogowej. Sprawozdania te są obowiązane Pow. Zw. Kom. i miasta wydzielone przedkładać Urzędowi Wojewódzkiemu.

Do ksiąg wymienionych należy wpisywać wydatki po zaakceptowaniu przez Kierownika Zarz. Drogowego. Po uregulowaniu rachunku w rubryce trzeciej wym. ksiąg winien być odnotowany Nr. poz. dziennika głównej. Uzgadnianie ksiąg wym. z księgami buchalteryjnemi rachuby Zw. Komun. winno być dokonywane co miesiąc.

§ 5. Związki Komunalne winny prowadzić książkę materjałową w/g wzoru Nr. 11 z rozbiciem na poszczególne konta materjałów.

Zapisy uskuteczniać należy kolejno na koncie odnośnych materjałów.

Do książki tej winny być wpisywane materjały z dokładnem oznaczeniem ceny, względnie wartości odnośnego przedmiotu, oraz z oznaczeniem czasu i miejsca zużycia.

W księdze tej nie prowadzi się obrotu materjałów kamiennych, do którego to celu służy specjalna księga.

§ 6. Związki Komunalne winny prowadzić książkę inwentarzową w/g wzoru Nr. 12 na analogicznych zasadach, jak wyłuszczono w § 4.

Wydawanie inwentarza z magazynu i zwrot do magazynu winny być dokonywane za pokwitowaniem w specjalnym kwitarjuszu.

Przekazywanie danego przedmiotu, powierzonego jednemu pracownikowi do rąk drugiego pracownika winno być uskuteczniane za pisemnym pokwitowaniem.

§ 7. Należy ściśle przestrzegać ażeby dane, dotyczące zużycia materjałów, zaginięcia lub sprzedaży inwentarza były w swoim czasie uwidocznione w księgach i ściśle udokumentowane odnośnym aktem, spisanym w obecności świadków i potwierdzonym przez Kierownictwo budowy.

§ 8. Pow. Zw. Kom. prowadzą księgę obrotu materjałów drogowych dotyczącą obrotu kamieniem, tłuczniem, żwirem i piaskiem w/g wzoru Nr. 13.

Powyższą księgę oraz księgi materjałową i inwentarzową prowadzi Zarząd Drogowy, zorganizowany w myśl § instrukcji Min. Rob. Publ. z dn. 9.XI.1929 r. (Mon. Pol. Nr. 298, poz. 701).

§ 9. Dla dróg państwowych Pow. Zw. Kom. nie prowadzą oddzielnych ksiąg, a natomiast oddzielne konta w księgach, wym. w §§ 4, 5, 6 i 8.

§ 10. Oryginalne dowody kasowe i rachunkowe, dotyczące dróg państwowych Pow. Zw. Kom. przechowują we własnych składnicach i przedkładają je władzom państwowym tylko na specjalne żądanie.

§ 11. Powiatowe Związki Komunalne są obowiązane założyć i prowadzić wykazy stanu dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych oraz mostów znajdujących się na danym terenie, według zasad wyłuszczonych w okólniku Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 9.V.1921 r. Nr. XII—366 (wzór, podany w „Zbiorze Ustaw i Rozporządzdń Dróg", tom 1-szy) i dalszych, odnośnych zarządzeń władz państwowych.

Pozatem każdy Pow. Związek Kom. winien posiadać mapkę dróg w skalach 1 : 300.000 i 1 : 100.000 lub 1 : 75.000, zaś inne Zw. Kom. w skali 1 : 100.000 lub 1:75.000.

Pow. Zw. Kom. winny sporządzić matryce powyższych map.

Na mapach drogowych Zw. Kom. winny oznaczyć drogi w/g podziału na państwowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne, przyczem te ostatnie na podstawie odnośnych uchwał Organu Uchwał. Związków.

§ 12. Gminy wiejskie i miasta niewydzielone są obowiązane prowadzić szczegółowe wykazy dobrowolnych świadczeń w naturze i składać kwartalne sprawozdania Wydz. Pow. z podziałem na poszczególne budowy.

WZÓR № 1

UMOWA.

Dnia .... roku w ....
między ....
w ....
a z drugiej strony z ....
....
(w następnych paragrafach niniejszej umowy zwanym „Firmą“) została zawarta umowa następującej treści:

§ 1.

Firma zobowiązuje się na warunkach niniejszej umowy oraz załączonych do niej, a stanowiących jej część integralną:

a) oferty z dnia ....
b) ogólnych warunków budowy i dostaw,
c) warunków technicznych z dnia ....

....
....
wykonać następujące roboty: ....
....
....
....
....

§ 2.

Wszystkie roboty, omówione w § 1 niniejszej umowy Firma podejmuje się wykonać na zasadzie cen jednostkowych i otrzyma zapłatę za ilość rzeczywiście wykonanych robót, obliczoną według cen jednostkowych, wyszczególnionych w ofercie, załączonej do tejże umowy. Ceny jednostkowe stanowią pełne wynagrodzenie za wszystkie wydatki, wynikłe z wykonanej roboty i poniesione przez Firmę, a mianowicie: koszt materjałów, robocizny, narzędzi, magazynowanie materjałów, ubezpieczenie od ognia objektów, koszt świadczeń socjalnych, wszelkich podatków i opłat skarbowych, koszt administracji robót i nadzór nad robotą i stróżowanie terenu budowy w nocy i w dnie świąteczne oraz oczyszczenie placu budowy po wykończeniu budowy. Oprócz wynagrodzenia, obliczonego według ilości wykonanych robót, za ceny jednostkowe, nie przysługuje Firmie prawo żądania żadnych dodatkowych wynagrodzeń.

§ 3.

Ogólną wartość robót, które mają być wykonane na podstawie niniejszej umowy określa się na sumę .... słownie ....
....

Ilość robót może ulec jednak zmianom do 25% i z tego tytułu Firma nie może żądać ani podwyższenia cen jednostkowych, omówionych w ofercie, ani odszkodowania za wynikłe ewentualnie dla Firmy straty.

§ 4.

Jeżeli w czasie budowy zajdzie potrzeba wykonania robót dodatkowych, które w umowie nie są przewidziane, ceny na te roboty mają być uzgodnione ....

a w razie nie dojścia do porozumienia ....

.... przysługuje prawo przejąć wykonanie robót na siebie lub poruczyć wykonanie osobie trzeciej.

§ 5.

Firma zobowiązuje się zatrudnić przy wykonywanej robocie potrzebną ilość robotników w pierwszym rzędzie z pośród zarejestrowanych bezrobotnych miejscowych lub zamiejscowych w porozumieniu z Państwowym Urzędem Pośrednictwa Pracy.

Firma ma obowiązek usunięcia robotników nieudolnych i nieodpowiednich dla danego rodzaju roboty na żądanie Kierownika robót.

§ 6.

Firma winna mieć na robotach odpowiedzialnego pełnomocnika, mającego przewidziane ustawami kwalifikacje dla prowadzenia robót i zaopatrzonego w pełną plenipotencję, tak by nie zachodziła potrzeba zwracania się do Firmy w każdym poszczególnym wypadku.

§ 7.

Firma zobowiązuje się rozpocząć roboty bezpośrednio po podpisaniu umowy i wykończyć takowe ....

....

§ 8.

W razie niewykonania robót w terminie, przewidzianym w § 7, po stwierdzeniu przez ...., że opóźnienie nastąpiło wskutek niedopatrzeń lub winy Firmy, Firma płaci karę umowną w wysokości ...., dziennie. Kara umowna ściągnięta będzie z najbliższej należności Firmy za wykonane roboty, lub kaucji Firmy. Za opóźnienie wykonania robót, spowodowane siłą wyższą lub pisemnem zarządzeniem .... kary umownej Firma płacić nie będzie.

§ 9.

Przerwy w robotach, spowodowane siłą wyższą, muszą być stwierdzone protokólarnie przez .... z dokładnem określeniem powodów i czasu przerwy w obecności przedstawiciela Firmy. Przedstawiciel Firmy jest obowiązany prowadzić dziennik budowy.

§ 10.

O ile w czasie trwania budowy robotnicy zajęci na tejże budowie zgłoszą pretensję z racji niewypłacania im przez Firmę należnego wynagrodzenia, to wówczas ....

zawezwie Firmę pisemnie do uskutecznienia wypłaty i uregulowania swych zobowiązań wobec pracowników, w terminie 7 dniowym. O ile mimo wezwania Firma wypłaty nie uskuteczni .... wyrówna należność pracowników Firmy na rachunek należności Firmy z tytułu wykonanej roboty, będącej treścią niniejszej umowy, w obecności właściciela lub przedstawiciela Firmy. Nieobecność właściciela lub przedstawiciela Firmy nie wstrzymuje jednak wypłaty. Wypłacona robotnikom kwota będzie potrącona firmie z najbliższego rachunku lub kaucji. Kaucja, zmniejszona z tego powodu, powinna być przez Firmę uzupełnioną do umownej wysokości w przeciągu dni ośmiu po wezwaniu.

W razie przeciwnym umowa może być rozwiązana z winy Firmy z zastosowaniem wszelkich następstw, wynikających z niedotrzymania umowy.

§ 11.

Firma zobowiązuje się przy wykonaniu robót zachować wszelkie środki ostrożności i bezpieczeństwa i przyjmuje na siebie całą odpowiedzialność za nieszczęśliwe wypadki pracowników swych i osób postronnych, spowodowane wskutek zaniedbania lub niedostateczności środków bezpieczeństwa i ostrożności ze strony Firmy.

§ 12.

Jako zabezpieczenie należytego wykonania robót i pełnego dotrzymania wszystkich warunków niniejszej umowy Firma składa tytułem kaucji umownej kwotę ....oraz z każdego rachunku Firmie potrącać się będzie 5% sumy sprawdzonego rachunku na ratę kolaudacyjną. Kaucja umowna i rata kolaudacyjna złożone będą w Kasie Związku Komunal. na rachunek sum depozytowych.

§ 13.

Wypłata należności odbywać się będzie w miarę postępu robót, jednak nie częściej jak co 14 dni, na podstawie przedłożonych przez Firmę rachunków. Firma składając rachunki załącza do tychże szkice wykonawcze (zdjęcia robót z natury) ewentualnie dla robót dodatkowych i nieprzewidzianych protokóły o konieczności dokonania robót i odpisy zarządzeń Kierownika budowy. Rachunki muszą obejmować grupy robót tworzących całość; przy każdej pozycji rachunku podany ma być Nr.............. porządkowy pozycji kosztorysu i opis dokładny jak w kosztorysie. Po upływie........................ dni od daty złożenia w biurze Zw. Kom. rachunku, potwierdzonego przez Kierownika budowy, otrzymuje Firma ....% sumy sprawdzonego rachunku. Zwrot raty kolaudacyjne nastąpi po pierwszej kolaudacji, o ile wynik kolaudacji będzie dodatni, a protokół kolaudacyjny zawierać będzie klauzulę, uzasadniającą uskutecznienie wypłaty raty kolaudacyjnej. Kaucja zostanie zwróconą Firmie po przeprowadzonej rekolaudacji w czasie .... na wniosek komisji rekolaudacyjnej.

Gdyby komisje kolaudacyjna i rekolaudacyjna stwierdziły potrzebę wykonania poprawek, wynikłych wskutek niedokładności wykonanej roboty, Firma obowiązaną będzie takowe wykonać w terminie oznaczonym przez Komisję. Komisja oznaczy wartość mających się wykonać poprawek i wysokość kwoty, która będzie zatrzymaną z raty kolaudacyjnej lub rekolaudacyjnej do czasu poprawienia usterek, wykazanych przez Komisję odbiorczą.

Po wykonaniu poprawek zostanie wypłacona Firmie reszta raty kolaudacyjnej lub rekolaudacyjnej.

W razie nieprzystąpienia przez Firmę do wykonania poprawek w terminie wskazanym przez .... poprawki będą wykonane na koszt Firmy.

§ 14.

Wszelkie koszta związane z tą umową, a w szczególności opłaty stemplowe, skarbowe i opłaty socjalne ponosi wyłącznie Firma.

§ 15.

Firma nie ma prawa odstępować ani w całości, ani częściowo praw swoich do niniejszej umowy, bez uprzedniej zgody... a to pod zagrożeniem natychmiastowego rozwiązania umowy i utraty kaucji i rat kolaudacyjnych na rzecz...

§ 16.

W razie niedotrzymania przez Firmę, któregokolwiek z warunków niniejszej umowy, umowa ta ulegnie rozwiązaniu z winy Firmy bez potrzeby wzywania i stawiania w zwłoce, przyczem złożona przez Firmę kaucja przepada na rzecz.., a nadto Firma zobowiązuje się zwrócić wszelkie szkody i straty wynikłe wskutek niedotrzymania niniejszej umowy.

§ 17.

Jako podstawowe, obowiązujące przepisy w zakresie wykonania tejże umowy są ogólne warunki budowy i dostaw, które Firma podpisała.

§ 18.

Do rozstrzygania sporów wynikłych z niniejszej umowy, strony uznają za właściwy Sąd..

§ 19.

Umowa niniejsza sporządzona została w jednym egzemplarzu, opłaconym opłatą skarbową (stemplami) w kwocie..

Oryginał umowy ostemplowany, pozostaje w zachowaniu.. , Firma zaś otrzymuje uwierzytelniony odpis.

§ 20.

Umowa niniejsza wchodzi w życie po podpisaniu jej przez obie umawiające się strony.

Podpisy:

Okrągła pieczęć
Zw. Kom.

WZÓR № 2.

BUDOWA ....

....

ZESTAWIENIE KOLAUDACYJNE

Rok budż. 193......../193........ robót.., objętych ofertą Firmy..

L. p.	A. KOSZTORYS WSTĘPNY				B. OFERTA			C. Wyk. w/g. ofer.		D. RÓŻNICA			UWAGI
	TREŚĆ ROBÓT DO WYKONANIA	Ilość robót przewidzian. koszt. wstęp.	Cena jednostki Zł.	Suma kosztorysu wstępnego Zł.	Ilość robót według oferty	Cena jednostki Zł.	Suma ofertowa Zł.	Ilość faktycznie wykonanych robót	Wykonano na sumę Zł.	Oszczędzono Zł.	Wykonano ponad ofertę (ilość)	Koszt robót pozakosztorysowych	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

...., dnia........................19........r. Ogółem..

Słownie: ....

Przewodniczący Komitetu Budowy (Komisji): **Kierownik robót:**

Uwaga: [1]) Do poz. 12 należy dołączyć protokóły Komitetu lub Kierownika robót, stwierdzające że ilość oferowanej roboty została zwiększona z powodów, które należy wyjaśnić.

[2]) Zestawienie służy dla robót przewidzianych ofertą, ewentualnie zwiększonych.

BUDOWA ....

....

WZÓR № 3.

ZESTAWIENIE KOLAUDACYJNE

Rok budż. 193......../3........ robót ...., nie objętych ofertą Firmy ....

Lp.	Dokładny opis wykonanej roboty	Ilość	Cena jednost.	Pozycja analizy	Koszt robót wykonanych	U w a g i*)
1	2	3	4	5	6	7
			Ogółem	....		

słownie: ....

....dnia..19.........r.

Przewodniczący Komitetu Budowy (Komisji):

Kierownik robót:

*) Powołanie się na protokóły polecające odpisy których do zestawienia należy załączyć wraz z analizą cen.

PROTOKÓŁ KOLAUDACYJNY

WZÓR № 4.

z pierwszego odbioru robót (dostawy) przy budowie ....

....

przeprowadzonych przez Firmę ....
.... dnia .... 193 .... r. godz. ....

Skład Komisji:

Przewodniczący ....
Członkowie: 1) ....
2) ....
3) ....
4) ....

Komisja w składzie osób wyżej wymienionych po przeglądnięciu akt kolaudacyjnych stwierdza, co następuje:

I. Umowa została zawarta z Firmą .... na złotych .... w dniu .... z terminem rozpoczęcia robót w .... oraz z terminem wykonania do dnia ....

II. Firma przytąpiła do robót w dniu .... (rozpoczęto roboty sposobem gospodarczym w dniu ....) i zakończyła w dniu ....

III. Ze względów (jakich) ....
....
Związek Komunalny .... (jaki, L. pisma .... data ....) prolongował Firmie .... wykonanie robót do dnia ....

IV. Wypłaty uskuteczniano zgodnie z umową w sposób następujący:
....
....
....

V. Raty kolaudacyjne potrącane były przy każdym rachunku w wysokości 5%, to jest na ogólną sumę .... i wpłacone na depozyt ....

VI. Przeprowadzone zostały pomiary próbne z porównaniem pozycji i pomiarów wskazanych w rachunkach przyczem stwierdzono że:

a) ....
....
b) ....
....

VII. Roboty wykonane przez Firmę .... pod względem jakości i ilości uznano **za zgodne z umową, wykonane należycie i przyjęte bez zastrzeżeń** (ewentualnie wymienić niedokładność) ....
....
....

Wobec powyższego, iż Firma .... wykonała roboty terminowo, jakościowo i ilościowo zgodnie z umową — Komisja stawia wniosek na zwrócenie Firmie rat kolaudacyjnych w wysokości .... oraz pozostałości z wypłat do 95% należności.

Na tem niniejszy protokół zakończono i podpisano.

Podpisy:

UWAGI. 1) O ile Komisja uzna kolaudację za nieudałą należy wyszczególnić umotywowanie powodów, naznaczenie nowego terminu, ewentualnie terminu uzupełnienia, wykazanych przez Komisję uchybień.

2) W razie uchybień należy postawić wniosek Komisji na zatrzymanie całkowite lub częściowo rat kolaudacyjnych, zabezpieczających wykonanie uchybień.

BUDOWA ....

....

WZÓR № 5.

KOSZTORYS WYKONAWCZY

Rok budż. 193....../193......   budowy ....

L. p.	Pozycja koszt. wstęp.	Pozycja oferty	Pozycja rachunku	OPIS ROBÓT*)	Ilość	Cena jednostkowa Zł.	Ogółem Zł.	L., data polecenia wykonania robót dodatkowych	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

.............................., dnia.............................. 19......r.   Ogółem..............................

Słownie : ....

Kierownik Robót:

*) Kosztorys należy przy robotach budowlanych zestawiać w następującym porządku: 1) roboty ziemne, 2) murarskie, 3) kamieniarskie, 4) betoniarskie, 5) ciesielskie, 6) stolarskie, 7) ślusarskie, 8) malarskie i lakiernicze, 9) szklarskie, 10) instalacje poszczególne — z dokładną ilością wykonanej roboty (t.j. działania arytmetyczne, podające kubaturę, powierzchnię lub długość danej roboty, a wykazane w pozycji „ilość"); przy robotach drogowych i mostowych należy zestawić roboty w kolejności ich wykonywania. W opisie należy wykazać sumy wydane na administrację i kierownictwo.

WZÓR № 6.

PROTOKÓŁ REKOLAUDACYJNY

z drugiego odbioru robót (dostawy) przy budowie ....

wykonanych przez Firmę ....

Skład Komisji:

Przewodniczący ....

Członkowie: 1) ....

2) ....

3) ....

4) ....

Opierając się na protokóle pierwszego odbioru z dnia .... i po stwierdzeniu, że termin rekolaudacji został wyznaczony w przepisanym umową terminie, Komisja po zbadaniu na miejscu stwierdziła, że roboty wykonane przez Firmę ....

są wykonane należycie i że żadnych uchybień nie znaleziono. Na podstawie powyższej Komisja stawia wniosek zwrotu wadjum w wysokości ....

złożonego w depozycie ....
jako zabezpieczenie.

Na tem niniejszy protokół zakończono i podpisano.

Podpisy:

....

Uwagi: W razie stwierdzenia uchybień natury technicznej Komisja omawia, jakie są uchybienia i podaje termin uzupełnienia.
Prócz tego należy zaznaczać w protokóle, iż w razie niewykonania poprawek w terminie, roboty będą wykonane przez Zw. Kom. na koszt przedsiębiorcy.

47

WZÓR № 7.

№ ....

LSTA PŁACY $\frac{\text{dziennej}}{\text{akordowej}}$

robotników przy robotach ....

....

za czas od dnia ....

do dnia ....

na sumę zł. .... gr. ....

Wypłacono zł. .... gr. ....

Przeniesiono na listę dodatkową Nr. .... zł. .... gr. ....

Listę zestawił (podpis) : ....

Prawidłowość zestawienia i potrzebę wypłaty sumy .... sprawdził

Kierownik budowy (podpis): ....

Wypłacił sumę ....

(podpis) : ....

Świadek wypłaty (podpis) : ....

L. bieżąca	MAZWiSKO i IMIĘ ROBOTNIKA	Rodzaj pracy	Go-dziny / Data	Sobota	Niedziela	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Razem godzin, dniówek, m², m. b., m³.	Praca za godzinę m³, m.b., dniówkę.		Razem	
												Zł.	gr.	Zł.	gr.

POTRĄCENIA												Pokwitowanie i uwagi	Ubezpiecz. społecz. dopłata Zw. Komun.					
Ubezpieczen. społecz.																		
Kasa Chorych		Fundusz Bezrobocia				Podatek		Razem		Do wypłaty			Kasa Chorych					
Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.		Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.

WYSZCZEGÓLNIENIE WYKONANYCH ROBOT I PODZIAŁ ROBOCIZNY

w/g układu kosztorysu robót.

WZÓR № 8.

Spis dowodów rachunkowych i zestawienie wydatków

za m-c .... 193 ..... r.

Ilość dokumentów .... dokonanych przy ....

na kwotę .... zł.

L. b.	Nr. poz. dziennika—głównej	Data	Wyszczególnienie	Suma, na którą opiewa dowód	PODZIAŁ WYDATKÓW							Uwagi
					Administracja			Robocizna	Materjały	Inwentarz		
					Personalne	Utrzymanie lokalu i kanc.	Rozjazdy i inne			Zakup	Uzupełnienie i remont	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

WZÓR № 8.

Spis dowodów rachunkowych i zestawienie wydatków

za m-c .... 193...... r.

Ilość dokumentów .... dokonanych przy ....

na kwotę .... zł.

L. b.	Nr. poz. dziennika – głównej	Data	Wyszczególnienie	Suma, na którą opiewa dowód	PODZIAŁ WYDATKÓW							Uwagi
					Administracja			Robocizna	Materjały	Inwentarz		
					Personalne	Utrzymanie lokalu i kanc.	Rozjazdy i inne			Zakup	Uzupełnienie i remont	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Budowa drogi .... **Preliminowano** ....

L. p.	Data wypłaty	№ poz. dziennika — głównej	Komu i za co wypłacono	Suma ogólna		STUDJA i PROJEKTY			MATERJAŁY DO BUDOWY JEZDNI i ICH DOSTAWA																		TŁUCZENIE KAMIENIA			ROBOTY ZIEMNE				
						Studja / Projekty	Koszt		Kamień			Tłuczeń			Klinkier			Piasek			Żwir			Szkło wodne			Ilość	Koszt		Ilość			Koszt	
						Ilość			Ilość	Koszt		Ilość	Koszt		Ilość	Koszt		Ilość	Koszt		Ilość	Koszt		Ilość	Koszt		Kam. / szabr.							
				zł.	gr.	km./km.	zł.	gr.	m³	zł.	gr.	m³	zł.	gr.	szt.	zł.	gr.	m³	zł.	gr.	m³	zł.	gr.	kg.	zł.	gr.	m³	zł.	gr.	mb.	m²	m³	zł.	gr.
						1			5			6			7			7a									11			12				

WZÓR № 9.

BUDOWA JEZDNI																						BUDOWA PRZEPUSTÓW						Administracja i nadzór techniczny		INWENTARZ			Wywłaszczenie, ubezpieczenie, skarp i inne wydatki		UWAGI
Ułożenie podkładu			WAŁOWANIE													Brukowanie			Płytowanie			Materjał		Koszt		Robocizna									
			Rozsyp. szabru			Polewanie wodą		Smary		Paliwo		Maszynista i pomoc																							
Ilość Km. m³	Koszt		Ilość Km. m³	Koszt										Ilość km. m³	Koszt		Ilość	Koszt		Ilość	Rodzaj jednost.			Koszt				Ilość	Koszt				
m²	zł.	gr.	m²	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	m²	zł.	gr.	m³	zł.	gr.			zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	szt.	zł.	gr.	zł.	gr.	
13			14											16			16a			17						19		26			27		

Utrzymanie (konserwacja) drogi ....

Preliminowano ....

L. p.	Data wypłaty	№ poz. dziennika — głównej	Komu i za co wypłacono	Suma ogólna	D R O G I B																																		
					Wydano na personel techniczny (pobory i rozjazdy)	Wydano na niższą służbę drogową (pobory, premje i djety)		NA MATERJAŁY KAMIENNE DLA JEZDNI																		Pomoc przy utrzymaniu i łataniu jezdni	Oczyszczenie jezdni i poboczy, pogłębianie rowów, równanie skarp i t.p.						POGRUBIANIE JEZDNI						
								Kamień i klinkier na bruki dla jezdni				Gotowy tłuczeń, kamień i tłuczenie materjałów kamiennych na tłuczeń						Żwir zastępujący tłuczeń		Grysik		Żwirek		Piasek			rowy		pobocza		oczyszczenie jezdni		Oczyszczanie, oskardowanie i zerwanie starej jezdni		Rafowanie, rozsypanie, równanie i miałowanie		Wałowanie (materjały pędne i smary)		Wożenie wody i polewanie
						Drogomistrze, dróżnicy i inni	Maszyniści i pomocnicy	Kamień		Klinkier		Gotowy tłuczeń		Kamień		Tłuczenie kamienia																							
								Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt		Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Koszt
					0	1		2				3						4		4a						5	6						7						
					a	a	b	a		b		a		b		c		a		a		b		c		a	a		b		c		a		b		c		d
				Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	m³	Zł. gr.	m³	Zł. gr.	m³	Zł. gr.	m³	Zł. gr.	m³	Zł. gr.	m³	Zł. gr.	m³	Zł. gr.	m³	Zł. gr.	m³	Zł. gr.	Zł. gr.	m.b.	Zł. gr.	m²	Zł. gr.	m²	Zł. gr.	m²	Zł. gr.	m³	Zł. gr.	kg.	Zł. gr.	Zł. gr.

WZÓR Nr. 10.

I T E																M O S T Y													D R O G I G R U N T O W E							UWAGI
ULEPSZONE NAWIERZCHNIE												WYBRUKOWANIE JEZDNI				NAPRAWA MOSTÓW i PRZEPUSTÓW		BUDOWA NOWYCH MOSTÓW i PRZEPUSTÓW		NAPRAWA i BUDOWA DOMKÓW DROGOWYCH		SADZENIE DRZEWEK, KOŁÓW i ŻYWOPŁOTÓW		ZNAKI DROGOWE OSTRZEGAWCZE, PORĘCZE, SŁUPKI i t. d.		KUPNO i NAPRAWA MASZYN i NARZĘDZI DROGOWYCH		Różne	Wydano na niższą służbę drogową	NAPRAWA, PRZEBUDOWA i BUDOWA MOSTÓW i PRZEPUSTÓW		Uporządkowanie jezdni, rowów, podniesienie grobli, dylowanie i t. p. (robocizna i materjały)	Profilowanie dróg (robocizna i materjały)	Wyżwirowanie jezdni (robocizna i materjały)			
Krzemieniowanie			Smołowanie			Asfaltowanie			Olejowanie																												
Szkło wodne		Roboty dodatk.	Smoła drogowa		Roboty dodatk.	Asfalt		Roboty dodatk.	Olej drogowy		Roboty dodatk.	Brukowanie		Przebrukowanie		Robocizna	Materjały	Robocizna	Materjały	Robocizna	Materjały	Robocizna	Materjały	Robocizna	Materjały	Robocizna	Materjały			Robocizna	Materjały						
Ilość	Koszt	Koszt	Ilość	Koszt	Koszt	Ilość	Koszt	Koszt	Ilość	Koszt	Koszt	Ilość	Koszt	Ilość	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt			Koszt	Koszt						
7a												8				9		10		11		12		13		14		15	17	18		19	20	21	22	23	
a		b	c		d	e		f	g		h	a		b		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	a	a	b	a	a	a			
Kg.	Zł. gr.	Zł. gr.	Kg.	Zł. gr.	Zł. gr.	Kg.	Zł. gr.	Zł. gr.	Kg.	Zł. gr.	Zł. gr.	m².	Zł. gr.	m².	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.			

WZÓR № 11.

KSIĘGA PRZYCHODU I ROZCHODU MATERJAŁÓW.

Przychód Nazwa materjału ....

Rozchód

Nr. porządk.	Nr. poz. dzien. główn.	Data	Od kogo nabyto	Ilość	Cena	Suma	UWAGI

Nr. porządk.	Nr. poz. dzien. główn.	Data	Na co zużyto materjał	Ilość	Cena	Suma	UWAGI

WZÓR № 12.

KSIĘGA PRZYCHODU i ROZCHODU INWENTARZA.

Nazwa przedmiotu: ....

Przychód

Nr. porządk.	Nr. poz. dzien. główn.	Data	Od kogo nabyto	Ilość	Cena	Suma	UWAGI

Rozchód

Nr. porządk.	Nr. poz. dzien. główn.	Data	Dane dotyczące zniszczenia, zagubienia wzgl. przekazania przedmiotu	Ilość	Cena	Suma	UWAGI

WZÓR № 13.

KSIĘGA OBROTU MATERJAŁÓW DROGOWYCH.

Droga.......................... Kilometr.................... na poboczach [1])
na placu skład.[1])

L. porządkowa	Data zapisu	Tytuł do zapisu lub skreślenia	Kostka [1]), klinkier[1])—szt.			Kamień łamany[1]), zbierany[1])—m^3			Tłuczeń—m^3			Żwir[1]), żużel[1]), zastęp. tłuczeń—m^3			Żwirek[1]), grysik[1]), miał[1])—m^3			Piasek			UWAGI
			Przychód	Rozchód	Pozostałość	Przychód	Rozchód	Pozostałość	Przychód	Rozchód	Pozostałość	Przychód	Rozchód	Pozostałość	Przychód	Rozchód	Pozostałość	Przychód	Rozchód	Pozostałość	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

[1]) Niepotrzebne skreślić.

Instrukcja do prowadzenia księgi:

§ 1. Księga ma na celu wykazanie obrotu i pozostałości (salda) mies. (na pierwszy dzień każdego miesiąca) materjałów do konserwacji nawierzchni drogowej (włączając objekta drogowe) i składa się z poszczególnych działów dla każdej drogi względnie grupy dróg.

§ 2. Każda strona księgi przyznaczona jest dla jednego kilometra na cały rok budżetowy.

§ 3. W kolumnach „przychodu" wpisuje się każdą nową ilość materjału drogowego, dostarczonego na dany kilometr bezpośrednio po jej protokólarnem odebraniu (z datą i w jednostkach protokółu). O ile materjał dostarcza się ze wspólnego placu składowego dla kilku kilometrów względnie z innego kilometra należy ten materjał wpisać jako rozchód względnie przychód w obu odnośnych kilometrach.

§ 4. W kolumnach „rozchodu" wpisuje się zbiorowo za cały miesiąc kalendarzowy materjał drogowy w tym miesiącu na danym kilometrze użyty (względnie z niego zabrany) z podaniem w uwadze celu użycia.

§ 5. Księga prowadzi się w Zarządzie Drogowym. Każdy obrót wpisuje się razem z podaniem pozostałości, przyczem rozchód wypełnia się w ciągu pierwszego tygodnia każdego miesięca za miesiąc poprzedni.

§ 6. Skrabanie, ścierania w księdze nie są dopuszczalne, ewentualne poprawki należy robić kolorowym atramentem przez przekreślenie cyfry nieważnej.